

N:o 103.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 29 maj 1901.
— — — — Andra Kammaren — 29 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 9, 74, 75, 78 och 82 samt memorial n:is 51 och 85 äfvensom sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 4.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Riks- och landsarkiven.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkten 1 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen, att riksarkivets anslag till inköp af tryckta arbeten måtte under den förändrade titeln »till inköp af arkivalier och tryckta arbeten» höjas med 400 kronor eller till 1,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit, har Riksdagen, på sätt af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, beslutit, att riksarkivets anslag till inköp af tryckta arbeten skall under den förändrade titeln »till inköp af arkivalier och tryckta arbeten» höjas med 400 kronor eller till 1,000 kronor.

Genom detta beslut har anslaget till riksarkivet, nu 39,300 kronor, kommit att uppgå till 39,700 kronor samt hela anslagstiteln för riks- och landsarkiven, nu 45,100 kronor, till 45,500 kronor.

Kongl. biblioteket.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat bevilja *dels* till aflöning åt två andre bibliotekarier i kongl. biblioteket 6,000 kronor att för en hvar af dem utgå med 1,800 kronor såsom lön och 1,200 kronor såsom tjänstgöringspenningar och med rätt till ålders-tillägg i likhet med kongl. bibliotekets nuvarande amanuenser, *dels ock* såsom förhöjning i det med det särskilda anslaget å 1,500 kronor till eftermiddagsservis sammanförda anslaget till vikariatsersättning m. m. ett belopp af 2,500 kronor, hvilket anslag i sådant fall skulle upptagas till belopp af 10,000 kronor under den förändrade rubriken »till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m.»

Vid bifall härtill skulle anslaget till kongl. biblioteket, nu 73,200 kronor, komma att ökas till 81,700 kronor.

Af den utredning i ärendet, som af Eders Kongl. Maj:t förelagts Riksdagen, framgår otvifvelaktigt, att mängden af det tjänstemännen vid kongl. biblioteket åliggande arbete väsentligen tillökats, efter det aflöningsstat för biblioteket år 1877 blifvit faststald. De förändringar, staten sedermera undergått, hafva deremot icke medfört någon ökning i antalet af bibliotekets ordinarie tjänstemän. Till aflönande af extra ordinarie amanuenser

finnas, enligt det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet i ärendet, tillgängliga — de till vikariatsersättningar och smärre tillfälliga gratifikationer afsedda medel oberäknade — 3,200 kronor af det år 1877 till belopp af 6,000 kronor fastställda och fortfarande med samma belopp upptagna anslaget till vikariatsersättningar, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning m. m.; hvarjemte 1893 års Riksdag, sedan bibliotekets läsesal från medlet af januari månad 1892 börjat under alla söckendagar hållas för allmänheten tillgänglig jemväl under en del af eftermiddagen, å ordinarie stat beviljat 1,500 kronor för beredande af arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän samt ersättning åt vaktbetjening för den särskilda tjänstgöringen om eftermiddagarne. Emellertid anser Riksdagen, att, äfven om den af Eders Kongl. Maj:t nu föreslagna ökning af de ordinarie tjänstemännens antal och af de för extra ordinarie amanuensers aflönande afsedda medel ej skulle vara större, än som motsvarar den efter statens fastställande småningom inträdda ökning i arbetet vid biblioteket, ett sådant förhållande likväl icke utgör tillräcklig anledning att bifalla den gjorda framställningen. En jemförelse mellan tjänstemännens antal och arbetets omfattning vid å ena sidan universitetsbiblioteket i Upsala och å andra sidan kongl. biblioteket synes nemligen gifva vid handen, att kongl. biblioteket redan 1877 blifvit så rikligen försedt med tjänstemän, att arbetets ökning icke i och för sig bör tillmätas afgörande betydelse vid bedömande af bibliotekets nuvarande behof af ökade arbetskrafter. I afseende härå vill Riksdagen erinra om den af universitetsbibliotekarien i Upsala hos Eders Kongl. Maj:t gjorda framställning, som enligt det vid 1899 års statsverksproposition fogade protokollet öfver ecklesiastikärenden af chefen för ecklesiastikdepartementet åberopats vid föredragning af den nämnda års Riksdag till pröfning förelagda frågan om tillökning af personalen vid biblioteket i Upsala. I berörda framställning yttrar universitetsbibliotekarien, bland annat, följande:

»Ingenting syntes bibliotekarien bättre belysa rigtigheten af hvad han anført rörande bibliotekets behof af förstärkning i sina arbetskrafter än en blick på hvad Kongl. Maj:t och Riksdagen i det afseendet ansågo nödigt för kongl. biblioteket i Stockholm, när lönereglering år 1877 egde rum vid denna institution. Detta bibliotek hade då erhållit

1 öfverbibliotekarie med	6,400 kr.	(7,000 efter 5 år)
2 bibliotekarier med 4,500 hvardera	9,000 »	{(5,000 » 5 ») (5,500 » 10 »)
4 amanuenser med 3,000 hvar... ..	12,000 »	{(3,500 » 5 ») (4,000 » 10 »)

Transport 27,400 kr.

	Transport	27,400	kr.
1 förste vaktmästare	1,100	»
4 andre med 800 hvar	3,200	» (900 efter 5 år)
till arfvoden för extra ordinarie amanu- enser m. m.	6,000	»
	Summa	37,700	kr.

I jämförelse härmed stälde sig den stat, som skulle iurättas för Upsala universitets bibliotek, om förslaget till dess stärkande vunne bifall, på följande sätt:

bibliotekarien	6,000	kr.
2 vice bibliotekarier med 4,000 kronor hvar	8,000	»
2 förste amanuenser med 2,500 kronor hvar	5,000	»
1 andre amanuens	2,000	»
1 tredje amanuens	1,500	»
3 vaktmästare med 600 kronor hvar	1,800	» (700 efter 5 år)
till arfvoden åt extra ordinarie amanuenser	3,500	» (800 » 10 »)

Summa 27,800 kr.

För Upsala universitets bibliotekspersonal begärdes således 1898 blott tre fjerdedelar af hvad som tjugu år tidigare ansetts vara för kongl. biblioteket behöfligt, och dock hade redan den tiden universitetsbiblioteket ingalunda varit mindre än kongl. biblioteket; och de båda biblioteken hade haft ett lika stort arbete att uträtta och lika viktiga uppgifter att fylla. Huru starkt universitetsbiblioteket sedan dess utvecklat sig, hade bibliotekarien sökt visa. Så mycket mera borde det vara berättigadt att se sina arbetskrafter förstärkta till den vidd, som kongl. biblioteket ansetts redan långt tillföre behöfva. Och i sjelfva verket vore universitetsbibliotekets boksamling fortfarande ingalunda mindre än kongl. bibliotekets, snarare större, under det universitetsbibliotekets handskriftsamling vore ojämförligt större samt dessutom mångsidigare och därför mera svårskött. Sistnämnda biblioteks användning vore ej heller mindre än kongl. bibliotekets, hvarjemte dess till allra största delen vetenskapligt bildade och fordrande publik förorsakade ett vida större besvär. Dess bytesförbindelser vore af en storlek och en art, till hvilken kongl. biblioteket saknade motstycke. Och ändock skulle universitetsbiblioteket, äfven om nu föreliggande framställning om förstärkning i dess arbetskrafter ledde till önskligt resultat, icke kunna tillförsäkra sina arbetare samma vilkor, som i hufvudstaden erbjödes dem, hvilket måste försvåra bemödandet att rekrytera dess personal.»

Riksdagen anser sig i detta sammanhang böra erinra, att genom 1899 års Riksdags beslut i omnämnda ärende universitetsbiblioteket i Upsala fått sin ordinarie tjänstemannapersonal ökad till samma antal som den vid kongl. biblioteket anställda eller till sju personer. Hvad angår universitetsbiblioteket i Lund torde det arbete, som åligger dess ordinarie tjänstemannapersonal, bestående af en bibliotekarie, en vice bibliotekarie och två amanuenser, i förhållande till personalens storlek vara än mera omfattande än vid biblioteket i Upsala.

Ehuru Riksdagen på de skäl, som nu blifvit anförda, icke kunnat i dess helhet bifalla Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda förslag, har likväl Riksdagen ansett erforderligt, ej mindre att en ny tjänst i första lönegraden vid biblioteket inrättas, än äfven att för de i statsrådsprotokollet angifna ändamål i anslaget till vikariatsersättningar m. m. beviljas förhöjning med det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna beloppet 2,500 kronor.

Den nye tjänstemannen i första lönegraden har Riksdagen ansett böra i staten uppföras under benämning amanuens. Förslaget om utbytande af nämnda titel mot titeln andre bibliotekarie, hvilken åtgärd kunde befaras vara egnad att hos de ifrågavarande tjänstemännen framkalla anspråk på förhöjd aflöning, har synts Riksdagen så mycket mindre böra godkännas, som anledning saknas att tilldela dessa tjänstemän vid kongl. biblioteket en högre tjänsteställning, än som tillkommer innehafvarne af motsvarande befattningar vid universitetsbiblioteken.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat beviljat:

dels till aflöning åt en amanuens vid kongl. biblioteket 3,000 kronor, att utgå med 1,800 kronor såsom lön och 1,200 kronor såsom tjänstgöringspenningar, och med rätt till ålderstillägg i likhet med kongl. bibliotekets öfriga amanuenser;

dels ock såsom förhöjning i det med det särskilda anslaget å 1,500 kronor till eftermiddagsservis sammanförda anslaget till vikariatsersättning m. m. ett belopp af 2,500 kronor, hvilket anslag på grund häraf upptagits till belopp af 10,000 kronor under den förändrade rubriken: »Till vikariatsersättning, arfvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m.»

Med anledning af de beslut, Riksdagen sålunda anmält, har anslaget till kongl. biblioteket, nu 73,200 kronor, ökats med 5,500 kronor till 78,700 kronor.

Universitetet.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till aflöning åt en amanuens vid universitetets i Upsala oftalmiatrika poliklinik och akademiska sjukhuset i Upsala på ordinarie stat uppföra ett anslag af 900 kronor.

Ehuru aflöningen för amanuenser, som tjänstgöra å poliklinikerna vid de sjukvårdsinrättningar, der medicinsk undervisning meddelas, i allmänhet icke pläгат bestämmas till högre belopp än 750 kronor, har likväl Riksdagen, i betraktande deraf, att den ifrågavarande amanuensen skulle vara skyldig tjänstgöra äfven å akademiska sjukhuset i Upsala, ansett sig böra bifalla hvad af Eders Kongl. Maj:t i ämnet blifvit föreslaget; och får alltså Riksdagen anmäla, att Riksdagen, till aflöning åt en amanuens vid universitetets i Upsala oftalmiatrika poliklinik och akademiska sjukhuset i Upsala, på ordinarie stat uppfört ett anslag af 900 kronor.

4:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det ordinarie anslaget till materiel för poliklinikerna vid universitetet i Upsala med 750 kronor eller från dess nuvarande belopp, 1,000 kronor, till 1,750 kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet i ärendet framgår, äro några statsmedel ej anslagna till bekostande af materiel vare sig vid karolinska institutets polikliniker å serafimerlasarettet eller vid de för den medicinska undervisningen vid universitetet i Lund använda poliklinikerna vid dervarande lasarett. Några giltiga skäl, hvarför poliklinikerna vid universitetet i Upsala skulle i än högre grad, än för närvarande är fallet, af staten understödjas framför öförmälda polikliniker i Stockholm och Lund, synas ej vara anförda; och har Riksdagen vid sådant förhållande ansett, att de medel, som ytterligare kunna erfordras för fyllande af poliklinikernas i Upsala behof af materiel, skäligen böra anskaffas genom anslag af vederbörande ortsmyndigheter, hvilka tvifvelsutän måste antagas vara intresserade af poliklinikernas öafbrutna verksamhet.

På dessa skäl har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke blifvit af Riksdagen bifallen.

5:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till aflöning åt en preparator vid universitetets i Upsala anatomiska institution på ordinarie stat uppföra ett anslag af 1,000 kronor; och har Riksdagen på grund af hvad i detta ärende blifvit anfördt, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till aflöning åt en preparator vid universi-

tetets i Upsala anatomiska institution på ordinarie stat uppfört ett anslag af 1,000 kronor.

6:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ett för ämnet germanska språk afsedt fast docentstipendium inom den filosofiska fakulteten vid universitetet i Upsala på ordinarie stat bevilja ett anslag af 1,500 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bevilja det begärda anslagsbeloppet, har emellertid, vid det förhållande, att för närvarande ett fast docentstipendium för gruppen »nyare språk» vid Upsala universitet förefinnes och att någon förändring i de för detta stipendium gällande bestämmelser ej blifvit ifrågasatt, icke funnit sig böra godkänna den föreslagna bestämmelsen, att det nya stipendiet skulle vara ovilkorligen bundet vid de till nämnda språkgrupp hörande germanska språken, utan trott sig böra bevilja det äskade anslaget till ytterligare ett för gruppen »nyare språk» afsedt docentstipendium; och har alltså Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen till ett för gruppen »nyare språk» afsedt fast docentstipendium inom den filosofiska fakulteten vid universitetet i Upsala på ordinarie stat beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

7:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till upprättande af en ordinarie professur i geografi vid universitetet i Upsala på ordinarie stat bevilja ett belopp af 6,000 kronor, deraf 4,500 kronor såsom lön och 1,500 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Riksdagen, som funnit sig öfvertygad derom, att en särskild lärarebefattning i geografi bör inrättas vid universitetet i Upsala, har emellertid i likhet med de af universitetets filosofiska fakultet för frågans utredning utsedde komiterade ansett, att behofvet af undervisning i ämnet åtminstone för den närmaste framtiden skulle kunna tillgodoses genom inrättande af en extra ordinarie professur med de löneförmåner, som af 1898 års Riksdag blifvit för innehafvare af sådan befattning fastställda; och har Riksdagen alltså i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning till upprättande af en extra ordinarie professur i geografi vid universitetet i Upsala på ordinarie stat beviljat ett belopp af 4,500 kronor, deraf 3,300 kronor i lön, som efter fem år kan höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor, samt 1,200 kronor i tjänstgöringspenningar, äfvensom medgifvit, att omförmälda ålderstillägg må bestridas af det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget: ålderstillägg.

8:o) Riksdagen får vidare anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för höjning af de till amanuen-

serna vid medicinska och kirurgiska klinikerna i Lund utgående arfvoden till 900 kronor för hvardera samt för anställande af en amanuens vid ögonkliniken och en amanuens vid barnkliniken i Lund, hvardera med årligt arfvode af 900 kronor, på ordinarie stat beviljat ett belopp af 2,600 kronor.

9:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund på ordinarie stat bevilja ett belopp af 500 kronor.

Riksdagen, som årligen alltsedan år 1892 å extra stat uppfört ett anslag å 500 kronor till ifrågavarande ändamål, har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till arfvode åt en instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund på ordinarie stat beviljat ett belopp af 500 kronor.

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till ett fast docentstipendium i germanska eller romanska språk vid universitetet i Lund på ordinarie stat uppföra ett anslag af 1,500 kronor.

Under hänvisning till hvad Riksdagen under punkt 6:o) här ofvan anfört får Riksdagen, som ansett ifrågavarande docentstipendium lämpligen böra med afseende å ändamål och benämning likställas med det vid Lunds universitet förut inrättade docentstipendium i »nyare språk», anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen till ett för gruppen »nyare språk» afsedt fast docentstipendium vid universitetet i Lund på ordinarie stat uppfört ett anslag af 1,500 kronor.

11:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för anställande af en assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund beviljat på ordinarie stat ett anslag af 1,500 kronor.

12:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja anslaget till materiel vid astronomiska observatoriet i Lund, nu 1,600 kronor, med 1,400 kronor, eller till 3,000 kronor.

Att materielanslaget till astronomiska observatoriet i Lund i någon mån höjes, har af skäl, som anförts i statsrådsprotokollet, synts Riksdagen vara af behovet påkalladt. Hvad åter angår det belopp, som i sådant afseende må erfordras, har Riksdagen icke på grund af den föreliggande utredningen ansett sig kunna medgifva större höjning än med 900 kronor, hvarigenom förevarande anslag kommer att uppgå till 2,500 kronor, eller

samma belopp som det till astronomiska institutionen i Upsala utgående materielanslaget.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, höjt anslaget till materiel vid astronomiska observatoriet i Lund, nu 1,600 kronor, med 900 kronor eller till 2,500 kronor.

13:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till materiel vid universitetsbiblioteket i Lund med 9,000 kronor.

På grund af den utredning, som i statsrådsprotokollet innefattas, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, höjt anslaget till materiel vid universitetsbiblioteket i Lund med 9,000 kronor.

På grund af de utaf Riksdagen under punkterna 3:o)—13:o) anmälda beslut har anslaget till universiteten, nu 824,324 kronor, blifvit ökad med tillhoppa 23,900 kronor eller till 848,224 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

14:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat för karolinska mediko-kirurgiska institutet bevilja dels till aflöning åt en lärare i otiatri, rhinologi och laryngoskopi, med skyldighet för denne att förestå en poliklinik samt att meddela den undervisning, som i vederbörlig ordning kunde komma att honom åläggas, ett belopp af 3,000 kronor, dels ock till arfvode åt en amanuens vid den otiatriska polikliniken 750 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet angifvas, har Riksdagen funnit åtgärder böra vidtagas i syfte att undervisning i läran om öronens, näsans och svalgets sjukdomar må kunna vid karolinska institutet upprätthållas. Då emellertid Riksdagen icke funnit det vara på ett tillfyllestgörande sätt ådagalagdt, att för denna undervisning skulle erfordras två personer, har Riksdagen ansett sig böra bevilja allenast det belopp, som af Eders Kongl. Maj:t äskats såsom aflöning åt en lärare i de nämnda undervisningsämnena, eller 3,000 kronor; dervid Riksdagen emellertid ansett lämpligt, att, för möjliggörande af undervisningens anordnande på ändamålsenligaste sätt, beloppet beviljas med den bestämmelse, att detsamma bör användas till upprätthållande af undervisning i de ifrågavarande ämnena.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen för upprätt-

hållande vid karolinska mediko-kirurgiska institutet af undervisning i otiatri, rhinologi och laryngoskopi på ordinarie stat beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

15:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till aflöning af en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å serafimerlasarettet på ordinarie stat bevilja ett belopp af 900 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet i ärendet blifvit angifna, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till aflöning af en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å serafimerlasarettet på ordinarie stat beviljat ett belopp af 900 kronor.

16:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att den vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anstälde maskinisten och eldaren skulle ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för den nuvarande maskinisten och eldaren att räkna sig till godo den tid, han redan varit i institutets tjänst anställd, dels ock förklara, att ifrågavarande ålderstillägg finge utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

På grund af hvad i detta ärende förekommit, har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning medgifvit, att den vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anstälde maskinisten och eldaren må ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för den nuvarande maskinisten och eldaren att räkna sig till godo den tid, han redan varit i institutets tjänst anställd; skolande ifrågavarande ålderstillägg utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

17:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att innehafvarne af de nu vid karolinska mediko-kirurgiska institutet befintliga vaktmästaretjensterna vid fysiologiska, histologiska, patologisk-anatomiska, anatomiska, kemiska och bakteriologiska institutionerna måtte ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för en hvar af de nuvarande innehafvarne af nämnda tjänster att räkna sig till godo den tid, han redan varit såsom vaktmästare i institutets tjänst anställd, dels ock

förklara, att ifrågavarande ålderstillägg skulle utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

Riksdagen, som funnit sådan förbättring af de med ifrågavarande vaktmästarebefattningar förenade aflöningsförmåner, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, vara af omständigheterna påkallad, har emellertid ansett sig böra i fråga om befattningarnas nuvarande innehafvare på det sätt begränsa den för dem föreslagna rättigheten att för erhållande af ålderstillägg räkna sig till godo sin hittillsvarande tjänstetid, att de må i berörda afseende tillgodoräkna sig högst fem år af den tid, de före den 1 januari 1902 innehaft sina tjänster. En hvar af de nuvarande vaktmästare, som nämnda dag innehaft sin tjänst i fem år eller derutöfver, kommer sålunda då omedelbarligen i åtnjutande af första ålderstillägget, hvaremot rättigheten till det andra ålderstillägget enligt Riksdagens beslut icke kan ernås förrän tidigast den 1 januari 1907.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att innehafvarne af de nu vid karolinska mediko-kirurgiska institutet befintliga vaktmästaretjänsterna vid fysiologiska, histologiska, patalogisk-anatomiska, anatomiska, kemiska och bakteriologiska institutionerna må ega att komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvarterda å 100 kronor, efter 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, med rätt för en hvar af de nuvarande innehafvarne af nämnda tjänster att räkna sig till godo högst fem år af den tid, han före den 1 januari 1902 må hafva varit såsom vaktmästare i institutets tjänst anställd; skolande ifrågavarande ålderstillägg utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

De af Riksdagen under punkterna 16:o) och 17:o) anmälda beslut föranleda icke förhöjning i något af Riksdagen beviljadt anslag.

Genom de beslut, Riksdagen under punkterna 14:o) och 15:o) anmält, har deremot anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet, nu 202,350 kronor, ökats med tillhoppa 3,900 kronor eller till 206,250 kronor.

Allmänna läroverken.

18:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till inrättande af 15 nya lektorsbefattningar och 65 nya adjunktsbefattningar på en särskild, för de allmänna läroverken gemensam stat, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att bestämma såväl angående dessa befattningars fördelning på de särskilda läroverken som om tiden för deras tillsättning, bevilja för de allmänna läroverken ett årligt anslag af 195,000 kronor.

De upplysningar, som i statsrådsprotokollet meddelas, synas ställa utom allt tvifvel, att användningen af extra ordinarie lärarekrafter vid de allmänna läroverken nu mera nått en sådan omfattning, att lärarekårens alltmer enträgna kraf på inrättande af ett större antal nya ordinarie lärarebefattningar icke billigtvis kunna vidare undanskjutas och att det afven från läroverkens synpunkt måste anses önskvärdt, att mera normala befordringsförhållanden må vid desamma utan vidare dröjsmål åstadkommas. Någon betänklighet emot Eders Kongl. Maj:ts förslag skulle likväl möjligen kunnat yppas med hänsyn dertill, att den föreslagna åtgärden skulle kunna befaras lägga hinder i vägen för genomförandet af de önskemål med afseende å en förändrad organisation af de allmänna läroverken, som af Riksdagen uttalats i dess skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 6 maj 1899. Emellertid har Riksdagen ansett sig kunna med så mycket större visshet antaga, att Eders Kongl. Maj:t skall tillse, att vid lärarebefattningarnas tillsättande i afseende å dessas fördelning emellan olika ämnesgrupper så förfares, att något hinder för de antydda önskemålen förverkligande icke derigenom uppkommer, som af statsrådsprotokollet framgår, att vid ärendets behandling hos Eders Kongl. Maj:t fullt nöjaktig hänsyn tagits till läroverkens förestående omorganisation.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och då någon anmärkning icke förekommit vare sig emot de föreslagna nya befattningarnas antal och fördelning emellan lektors- och adjunktsgraderna eller emot beräkningen af de erforderliga anslagsbeloppen, har Riksdagen ansett sig böra bifalla hvad af Eders Kongl. Maj:t i detta afseende föreslagits; och får alltså Riksdagen annåla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till inrättande af 15 nya lektorsbefattningar och 65 nya adjunktseveningar på en särskild, för de allmänna läroverken gemensam stat, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att bestämma såväl angående dessa befattningars fördelning på de särskilda läroverken som om tiden för deras tillsättning, beviljat för de allmänna läroverken ett årligt anslag af 195,000 kronor.

19:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja det å allmänna läroverkens stat uppförda anslaget till extra arfvoden åt gymnastiklärare samt till anskaffande af ammunition för målskjutning m. m. med 30,000 kronor eller från 34,000 kronor till 64,000 kronor.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i nämnda hänseende föreslagit har af Riksdagen bifallits.

20:o) Uti en af Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten, den 31 december 1900 dagtecknad proposition (n:o 37) har Eders Kongl. Maj:t, under

åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikären den för nämnda dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att bestämmelsen om undervisningsprof såsom vilkor för rätt att för uppflyttning i högre lönegrad i egenskap af lektor räkna sig till godo tjänstgöring såsom lärare vid vissa enskilda läroverk eller såsom extra ordinarie lärare vid rikets allmänna läroverk må upphöra att gälla från och med år 1902.

Då Eders Kongl. Maj:ts öförmälda framställning icke gifvit Riksdagen anledning till någon erinran, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition blifvit af Riksdagen bifallen.

Genom de af Riksdagen under punkterna 18:o) och 19:o) här ofvan anmälda beslut har reservationsanslaget till de allmänna läroverken, nu 3,059,361 kronor, ökats med 225,000 kronor eller till 3,284,361 kronor.

Folkundervisningen.

21:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, för beredande af medel för tillgodoseende af vissa lärares och lärarinnors rätt till ålderstillägg, det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande måtte från och med år 1902 ökas med 1,100 kronor.

Ifrågavarande anslagsbehof härleder sig, enligt hvad föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet yttrat, deraf, att genom Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens beslut de vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminiarierna anställda lärare och lärarinnor i musik och sång äfvensom de lärare och lärarinnor, som jemlikt § 13 mom. 3 i gällande seminariestadga äro eller varda förordnade vid seminariernas öfningsskolor, tillförsäkrats rätt att erhålla, de förre två ålderstillägg å tvåhundra kronor hvartdera efter respektive fem och tio års tjänstgöring och de senare ett ålderstillägg å trehundra kronor efter tio års tjänstgöring, räknadt från och med början af kalenderåret närmast efter det, då förordnande å här afsedd tjänst första gången erhållits. Af en inom ecklesiastikdepartementet gjord beräkning å de belopp, som för tillämpning af ofvannämnda beslut borde under år 1902 utgå, framginge, att för beredande af medel till öförmälda ålderstillägg under år 1902 erfordrades ett ytterligare belopp af 1,100 kronor.

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen beslutit, att för beredande af medel för tillgodoseende af ofvan öförmälda lärares och lärarinnors rätt till ålderstillägg anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande skulle från och med år 1902 ökas med 1,100 kronor.

22:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att de lärare, som äro eller varda förordnade att uppehålla undervisningen i läsämnen vid seminariernas öfningsskolor, måtte bekomma dels från och med 1902 års ingång i årligt arfvode 1,800 kronor, dels ock ett ålderstillägg å 600 kronor för år efter tio års väl vitsordad tjänstgöring, räknadt från och med början af kalenderåret närmast efter det, då förordnandet å här afsedd tjänst första gången erhållits, samt att för ändamålet bevilja en förhöjning af anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 6,300 kronor.

Riksdagen har, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att de lärare, som äro eller varda förordnade att uppehålla undervisningen i läsämnen vid seminariernas öfningsskolor, må, utöfver dem tillkommande arfvode 1,500 kronor, från och med år 1902 åtnjuta efter fem års väl vitsordad tjänstgöring, räknadt från och med början af kalenderåret närmast efter det, då förordnandet å här afsedd tjänst första gången erhöles, ett ålderstillägg å 300 kronor, efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett nytt ålderstillägg å 300 kronor och efter ytterligare fem års dylik tjänstgöring ännu ett ålderstillägg, likaledes å 300 kronor, samt för omförmälda ändamål beviljat en förhöjning af anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 4,500 kronor.

23:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja det å staten till seminarier för folkskolelärares bildande uppförda anslag till befrämjande af vapenöfningar med 6,000 kronor eller från 2,500 kronor till 8,500 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts i förevarande ämne gjorda framställning.

På grund af de beslut, Riksdagen under punkterna 21:o) – 23:o) har ofvan anmält, har anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande, nu 334,725 kronor, ökats med tillhoppa 11,600 kronor eller till 346,325 kronor.

24:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja anslaget till understöd åt högre folkskolor med 10,000 kronor eller från dess nuvarande belopp, 20,000 kronor, till 30,000 kronor.

Riksdagen har visserligen funnit det vara ådagalagdt, att någon ökning af förevarande anslag är af behovet påkallad; men då de upplysningar, som meddelats i statsrådsprotokollet, icke synas utgöra tillräcklig grund till så betydlig anslagshöjning som den af Eders Kongl. Maj:t ifrågasatta, har Riksdagen ansett sig böra höja anslaget med allenast 5,000

kronor eller sålunda till 25,000 kronor, hvilket belopp synes under nuvarande förhållanden vara för ändamålet fullt tillräckligt.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, höjt anslaget till understöd åt högre folkskolor med 5,000 kronor eller från dess nuvarande belopp, 20,000 kronor, till 25,000 kronor.

25:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse annäler, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning,

dels godkänt de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1901 angifna grunder för aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid af landsting eller stad, som ej i landsting deltaga, inrättadt seminarium för bildande af lärare eller lärarinnor vid småskola och mindre folkskola, eller af biträdande lärare eller lärarinnor vid folkskola, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, när i särskilda fall omständigheterna dertill föranleda, meddela understöd af statsmedel för ifrågavarande ändamål utan hinder deraf, att någon afvikelse från nämnda grunder egt rum;

dels ock, för att i enlighet härmed användas, på ordinarie stat uppfört ett förslagsanslag med titel »bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskolelärareseminarium» å 2,000 kronor.

Genom de beslut, som under punkterna 21:o)—25:o) af Riksdagen annämlts, har anslaget till folkundervisningen, nu 6,438,725 kronor, ökats med tillhoppa 18,600 kronor eller till 6,457,325 kronor.

De tekniska läroverken.

26:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* — med uteslutande ur tekniska högskolans stat af det till en extra lärare i elektrokemi upptagna arfvode, 1,200 kronor — till upprättande af ett lektorat i elektrokemi vid högskolan på ordinarie stat uppföra ett belopp af 3,000 kronor, att utgå med 2,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, vid bifall hvartill tekniska högskolans stat skulle ökas med 1,800 kronor, *dels* ock förklara, att blifvande innehafvare af denna lektorsbefattning egde att å lönen åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter fem och tio års väl vitsordad tjänstgöring, att utbetalas af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit i ärendet anfördt, har

Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, med uteslutande ur tekniska högskolans stat af det till en extra lärare i elektrokemi upptagna arfvode, 1,200 kronor, till upprättande af ett lektorat i elektrokemi vid högskolan på ordinarie stat uppfört ett belopp af 3,000 kronor, att utgå med 2,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, samt i sammanhang härmed ökat tekniska högskolans stat med 1,800 kronor; hvarjemte Riksdagen förklarar, att blifvande innehafvare af denna lektorsbefattning eger att å lönen åtnjuta två ålderstillägg, hvardera å 500 kronor, efter fem och tio års väl vitsordad tjänstgöring, att utbetalas af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

27:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjande af arfvodet till extra läraren i teknisk hygien vid tekniska högskolan från dess nuvarande belopp, 750 kronor, till 1,500 kronor bevilja ett ordinarie anslag af 750 kronor.

Ehuru den i ärendet meddelade utredningen icke, såsom önskvärdt varit, lennar tillräcklig ledning för bedömandet, huruvida den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna förbättringen i aflöning för den extra lärare, som vid tekniska högskolan har att leda undervisningen i teknisk hygien, afpassats efter omfattningen af den tillämnade utvidgningen af undervisningen i ämnet, har likväl Riksdagen, som antager, att Eders Kongl. Maj:t kommer att tillse, att den ifrågavarande anslagshöjningen må medföra afsedt gagn för undervisningen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för höjande af arfvodet till extra läraren i teknisk hygien vid tekniska högskolan från dess nuvarande belopp, 750 kronor, till 1,500 kronor, beviljat ett ordinarie anslag af 750 kronor.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, med uteslutande ur den för Chalmers tekniska läroanstalt fastställda stat af deri upptagna anslag till befrämjande af undervisningen i byggnadskonst och ornamentsritning, 500 kronor, till en lärare i mekanisk teknologi, mekanik och konstruktion af enkla maskindelar, 2,000 kronor, till en lärare i svenska språket och bokföring, 400 kronor, till repetitörer, 1,200 kronor, samt till aflöningsbidrag, som förut utgått af donationsmedel, 2,050 kronor, eller tillhoppa 6,150 kronor,

dels på ordinarie stat bevilja:

till höjning af aflöningen för en hvar af sex nuvarande lektorer, nemligen i matematik och beskrifvande geometri, i kemisk teknologi samt mineralogi och geognosi, i maskinlära och maskinkonstruktioner, i skepps-

byggeri, i byggnadskonst och ornamentsritning samt i elektroteknik från 3,500 kronor till 4,500 kronor	6,000 kronor,
till höjning af aflöningen för en andre lärare i matematik från 1,000 kronor till 3,000 kronor	2,000 »
till höjning af aflöningen för en andre lärare i allmän kemi från 2,000 kronor till 3,000 kronor	1,000 »
till höjning af aflöningen för en lärare i skeppsbyggeri från 1,800 kronor till 3,000 kronor	1,200 »
till höjning af aflöningen för en lärare i allmän mekanik från 1,500 kronor till 2,500 kronor	1,000 »
till höjning af aflöningen för en lärare i väg- och vattenbyggnadskonst från 1,200 kronor till 2,000 kronor	800 »
till höjning af aflöningen för en lärare i modellering från 500 kronor till 1,200 kronor	700 »
till aflöning af en lärare i mekanisk teknologi	1,500 »
till aflöning af en lärare i konstruktion af enkla maskindelar	1,200 »
till aflöning af en lärare i elementär mekanik	1,200 »
till aflöning af en lärare i svenska och tyska språken	2,000 »
till aflöning af en lärare i bokföring	600 »
till höjning af aflöningen för en lärare i frihandstekning från 1,000 kronor till 2,500 kronor	1,500 »
till aflöning af en lärare i elektrokemi	800 »
till aflöning af en lärare i landtmäteri	400 »
till höjning af bibliotekariens arfvode från 300 kronor till 800 kronor	500 »
till höjning af aflöningen för en vaktmästare från 750 kronor till 1,200 kronor, med bibehållande af rätt till fri bostad	450 »
till arfvoden för assistenter och repetitörer	8,100 »
till aflöning af arbetsbiträden på verkstaden	1,500 »

eller sammanlagdt 32,450 kronor, vid bifall hvartill staten för anstalten skulle komma att ökas med 26,300 kronor,

dels förklara, att för ifrågavarande lektorsbefattningar aflöningen skulle fördelas i lön och tjänstgöringspenningar med 2,600 kronor såsom lön och 1,900 kronor såsom tjänstgöringspenningar,

dels ock medgifva, att samtliga lektorer och läraren i verkstadsarbete vid anstalten finge efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg likaledes af 500 kronor, med rätt för

nuvarande lektorer och läraren i verkstadsarbete att i fråga om åtnjutande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, de efter sin utnämning i sådan egenskap tjenstgjort vid anstalten; att andre läraren i matematik, andre läraren i allmän kemi och läraren i skeppsbyggeri äfvensom läraren i frihandsteckning finge efter fem års väl vitsordad tjenstgöring åtnjuta ett ålderstillägg af 500 kronor; samt att dessa ålderstillägg finge utgå af det under riksstatsens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag; ålderstillägg.

Beträffande till en början Eders Kongl. Maj:ts förslag om förbättring i aflöningen för lektorerna vid Chalmers tekniska läroanstalt, vill Riksdagen erinra derom, att, på sätt i statsrådsprotokollet omförmäles, Riksdagen år 1899 beviljat desse tjenstemän, utöfver dem förut tillkommande aflöning 3,500 kronor jemte två ålderstillägg hvartdera å 500 kronor, ett ytterligare ålderstillägg å enahanda belopp att utgå efter femton års väl vitsordad tjenstgöring. Ehuru Riksdagen i anseende till hvad sålunda förekommit synes haft grundad anledning antaga, att ny framställning om löneförbättring för lektorerna icke skulle redan nu till Riksdagen inkomma, har likväl Riksdagen ansett sig icke böra på grund deraf afslå det nu föreliggande förslaget. I fråga om de skäl, hvarpå samma förslag grundar sig, har emellertid Riksdagen velat anmärka, att enligt Riksdagens åsigt den omständigheten, att Göteborgs kommun beviljat de vid allmänna läroverk inom staden anställda lektorerna särskild hyresersättning, icke synes böra inverka på frågan, hvilken löneinkomst bör af statsmedel beviljas lektorerna vid Chalmers tekniska läroanstalt; och har Riksdagen därför ej heller ansett sig kunna medgifva sådan löneförhöjning, som af Eders Kongl. Maj:ts föreslagits, med stöd hufvudsakligen af anställd jemförelse med lektorernas vid de allmänna läroverken i Göteborg aflöning af stat och kommun. Deremot har Riksdagen fäst sin uppmärksamhet dervid, att, under det vid 1877 års lönereglering lektorernas vid Chalmers tekniska läroanstalt aflöning sattes i lägsta lönegraden 1,000 kronor högre än lägsta lektors-aflöningen vid rikets allmänna läroverk, skilnaden i lägsta aflöningsbeloppen numera minskats till 500 kronor, sedan Riksdagen årligen från och med år 1882 beviljat tillfällig löneförbättring för lärarne vid rikets allmänna läroverk samt lägsta lektorslönen vid dessa läroverk härigenom faktiskt, om också ej enligt fastställd stat, kommit att uppgå till 3,000 kronor. Riksdagen har nu funnit det vara med billighet öfverensstämmande, att den vid 1877 års lönereglering för Chalmers tekniska läroanstalt afsedda skilnaden i aflöning emellan de båda ifrågavarande grupperna af lärare återställes derigenom, att lägsta lektorslönen vid nämnda läroanstalt höjes med 500 kronor och således bestämmes till 4,000 kronor; och har Riksdagen ansett sig så mycket hellre kunna besluta sådan förhöjning, som, på

sätt jemväl af statskontoret anmärkts, lektorerna vid de allmänna läroverken numera ega att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig före befordran till lektor utöfvad viss annan tjänstgöring vid eller utom de allmänna läroverken, under det att någon motsvarande förmån icke tillkommer lektorerna vid Chalmers tekniska läroanstalt. I sammanhang med den af Riksdagen sålunda medgifna höjningen af lörens lägsta belopp har emellertid Riksdagen ansett ålderstilläggens antal böra minskas till två, hvarigenom alltså högsta aflöningen för de ifrågavarande lektorerna skulle fortfarande likasom enligt 1899 års Riksdags beslut komma att uppgå till samma belopp som högsta lektorlönen vid de allmänna läroverken, med inberäkning deri af den s. k. tillfälliga löneförbättringen, hvilket jemväl öfverensstämmer med grunderna för ofvannämnda, af 1877 års Riksdag beslutade löneroglering.

Riksdagens sålunda fattade beslut sammanfaller med hvad af statskontoret föreslagits i dess utlåtande öfver styrelsens för läroanstalten år 1898 i ämnet gjorda framställning; och har Riksdagen, likaledes i öfverensstämmelse med hvad af statskontoret i samma utlåtande föreslagits, ansett aflöningen böra sålunda fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, att 2,600 kronor anses utgöra lön och 1,400 kronor tjänstgöringspenningar, hvarvid ålderstilläggen böra betraktas såsom tillägg till sjelfva lönen.

För en hvar af de tre andre-lärarebefattningarna i matematik, i allmän kemi och i skeppsbyggeri har af Eders Kongl. Maj:t i enlighet med styrelsens för läroanstalten hemställda föreslagits en aflöning af 3,000 kronor jemte ett ålderstillägg å 500 kronor efter fem års väl vitsordad tjänstgöring. Enligt statsrådsprotokollet i ärendet utgör nuvarande aflöningen för läraren i matematik 1,600 kronor — deraf 1,000 kronor enligt fastställd stat, 200 kronor af donationsmedel och 400 kronor från det af 1899 års Riksdag beviljade anslag till aflöningsbidrag, som förut utgått af donationsmedel, hvilket anslag i Eders Kongl. Maj:ts nu förevarande framställning upptagits bland dem, som ansetts böra ur staten utgå — för läraren i allmän kemi 2,000 kronor och för läraren i skeppsbyggeri 1,800 kronor samt för den sistnämnda två ålderstillägg, hvardera å 250 kronor, efter fem och tio års tjänstgöring, under det att tjänstgöringsskyldigheten uppgår för den förstnämnda läraren till 16 undervisningstimmar i veckan, för läraren i allmän kemi till 14 och för läraren i skeppsbyggeri till 18 timmar i veckan. Af de till ärendet hörande, till Riksdagens vederbörande utskott öfverlemnade handlingarna har inhemtats, att efter genomförandet af den föreslagna lönerogleringen antalet undervisningstimmar i veckan beräknats komma att uppgå till 18 för en hvar af lärarne i matematik och i skeppsbyggeri och till 14—18 för läraren i allmän kemi.

Riksdagen, som funnit lämpligt, att de tre ifrågavarande lärarebefattningarna blifva i aflöning likställda, har emellertid ansett sig böra bestämma aflöningens belopp för hvardera befattningen till 2,500 kronor jemte ett ålderstillägg med det föreslagna beloppet 500 kronor, hvilket i allt fall innebär en afsevärd förbättring i aflöningen för samtliga dessa befattningar.

Beträffande läraren i allmän mekanik, hvilkens undervisningsskyldighet för närvarande belöper sig till 7½ timmar, har föreslagits förhöjning i aflöningen från 1,500 kronor till 2,500 kronor, i sammanhang hvarmed hans undervisningsskyldighet, som är förlagd till läroanstaltens högsta stadier, skulle utsträckas till 10—11 timmar i veckan; och har Riksdagen ansett sig böra bifalla hvad sålunda af Eders Kongl. Maj:t föreslagits.

För läraren i väg- och vattenbyggnadskonst, hvilken fortfarande skulle bibehållas vid sin nuvarande, till 7½ timmar i veckan uppgående undervisningsskyldighet, har föreslagits förhöjning i aflöningen från dennas nuvarande belopp 1,500 kronor — deraf 300 kronor från ofvannämnda af 1899 års Riksdag beviljade anslag till aflöningsbidrag, som förut utgått af donationsmedel — till 2,000 kronor. Visserligen utvisa handlingarna, att denne lärares tienstgöring är förlagd till tredje årskursen inom läroanstaltens högre afdelning, och att af denna anledning högre kompetens ansetts böra fordras af honom än af de öfriga lärarne, men Riksdagen har likväl ansett den föreslagna aflöningen vara för högt tilltagen. Äfven för en lärare med hög kompetens synes en årlig aflöning af 1,750 kronor, som Riksdagen ansett sig böra medgifva, innebära fullt skälig ersättning i förhållande till den med befattningen förenade undervisningsskyldighet.

För läraren i modellering, hvilkens undervisningsskyldighet beräknas fortfarande komma att uppgå till samma antal timmar som hittills, eller 8 i veckan, har föreslagits en förhöjning i aflöningen från 900 kronor, deraf 400 kronor af anslaget till ersättande af förut i aflöningsbidrag utbetalda donationsmedel, till 1,200 kronor; men Riksdagen har ansett sig böra bestämma aflöningen till 1,100 kronor.

Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att ur läroanstaltens stat skulle uteslutas aflöningen till en lärare i mekanisk teknologi, mekanik och konstruktion af enkla maskindelar 2,000 kronor, samt att i stället skulle i staten upptagas aflöning till en lärare i mekanisk teknologi 1,500 kronor, till en lärare i konstruktion af enkla maskindelar 1,200 kronor och till en lärare i elementär mekanik likaledes 1,200 kronor. Undervisningstimmarne utgöra för berörda nuvarande lärarebefattning 12 i veckan och hafva för de föreslagna nya lärarebefattningarna beräknats till respektive 6, 6 och 7 timmar eller till sammanlagdt 19 timmar i veckan; och har af styrelsen ifrågasatts, att, derest förhållandena gjorde sådant önskvärdt,

två eller tre af dessa befattningar skulle få hos samma person förenas. Då Riksdagen föreställer sig, att sådan förening af olika undervisningsämnen hos samme lärare skall i regel låta sig genomföras och dessutom beloppet af de föreslagna aflöningarna, tillhoppa 3,900 kronor, synes vara väl högt tilltaget, har Riksdagen icke ansett de begärda tre lärarebefattningarna böra i staten uppföras, utan ansett lämpligen kunna för uppehållande af undervisningen i de ifrågavarande läroämnena beviljas ett gemensamt anslag att af styrelsen disponeras för aflöning af den eller de lärare, styrelsen efter förhandenvarande omständigheter kan finna lämpligt anställa. Detta anslag har synts Riksdagen skäligen kunna bestämmas till 3,500 kronor.

I stället för den nuvarande med 700 kronor — hvaraf 300 kronor af anslaget till ersättning för donationsmedel — aflönade läraren i svenska språket och bokföring med 2 timmars undervisning i det förra och 4 timmar i det senare läroämnet har föreslagits inrättande af nya lärarebefattningar dels i svenska och tyska språken med 12 timmars undervisningsskyldighet och 2,000 kronors aflöning och dels i bokföring med 4 timmars undervisningsskyldighet och 600 kronors aflöning. Riksdagen har emellertid ansett aflöningen kunna bestämmas för läraren i svenska och tyska till 1,500 kronor och för läraren i bokföring till 500 kronor.

Läraren i frihandsteckning åtnjuter för närvarande 1,900 kronors aflöning, deri ingå dels 400 kronor af anslaget till ersättande af donationsmedel och dels ett särskildt anslag å 500 kronor »till befrämjande af undervisningen i byggnadskonst och ornamentsritning», under det att enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag hans aflöning skulle bestämmas till 2,500 kronor med ett ålderstillägg å 500 kronor och i sammanhang härmed omförmälda särskilda anslag skulle ur staten uteslutas. Undervisningsskyldigheten för den ifrågavarande läraren uppgår för närvarande till 18 timmar och har af läroanstaltens styrelse beräknats för framtiden komma att belöpa sig till 20 timmar i veckan. Riksdagen, som med afseende å frihandsteckningens betydelse såsom läroämne vid en teknisk läroanstalt anser aflöningen för läraren i detta ämne böra så regleras, att samma person kan antagas för någon längre tid kvarstanna vid lärarebefattningen, har därför ansett sig böra bevilja ålderstillägg till föreslaget belopp. Deremot har Riksdagen icke ansett nödigt, att begynnelse aflöningen höjes med mer än hälften af det belopp, 600 kronor, som i sådant afseende af Eders Kongl. Maj:t beräknats; och kommer alltså enligt Riksdagens beslut begynnelselönen vid tjänsten att utgöra 2,200 kronor.

Emot de föreslagna aflöningarna för en ny lärarebefattning i elektrokemi och till den nu med 250 kronor af anslaget till ersättning för dona-

tionsmedel aflönade läraren i landtmäteri, den förre med 3—4 timmars undervisningsskyldighet i veckan och den senare med 2 timmars undervisning jemte skyldighet att leda praktiska landtmäteriöfningar utom Göteborg, har Riksdagen icke funnit anledning till någon crinran.

Deremot har Riksdagen icke kunnat medgifva sådan förhöjning i bibliotekariens arfvode, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, elier från 300 till 800 kronor, då någon tillfyllestgörande utredning icke förebragts derom, hvilka förändringar i bibliotekariens åligganden skulle betinga en så väsentlig arfvodesförbättring. Då Riksdagen likväl ansett sig kunna antaga, att det nu i staten upptagna arfvode icke utgör skäligen ersättning för bibliotekariens blifvande arbete, har Riksdagen trott sig böra bevilja en förhöjning af ifrågavarande arfvode med 200 kronor.

Hvad angår aflöningen till läroanstaltens vaktmästare, nu 750 kronor, har Riksdagen väl funnit densamma böra i någon mån förhöjas; men med hänsyn till de löner, som i allmänhet äro till vaktmästarebefattningar anslagna, har Riksdagen icke ansett sig kunna bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag om aflöningens höjande till 1,200 kronor. Riksdagen har ansett aflöningen lämpligen böra i staten upptagas till 800 kronor jemte fri bostad och två ålderstillägg, hvarterda å 100 kronor, efter fem och tio års väl vitsordad tjänstgöring, dervid Riksdagen emellertid velat anmärka, att, i händelse särskildt bidrag till vaktmästaren för bestridande af kostnader för städning skulle visa sig vara af behovet påkalladt, sådant bidrag synes böra, på sätt hittills egt rum, af styrelsen med anlitande af tillgängliga medel anvisas.

Eders Kongl. Maj:ts förslag, att i stället för nu i staten uppfördt anslag å 1,200 kronor till repetitörer skulle beviljas dels till arfvoden för assistenter och repetitörer 8,100 kronor och dels till aflöning af arbetsbiträden på verkstaden 1,500 kronor, har Riksdagen ansett vara af beskaffenhet att böra bifallas, då Riksdagen på grund af den i ämnet förebragta utredningen är öfvertygad, att de begärda anslagen äro af behovet påkallade och väl egnade att främja undervisningen vid anstalten.

Slutligen har Riksdagen funnit sig böra på i statsrådsprotokollet anförda skäl medgifva, att läraren i verkstadsarbete må tillerkännas de för honom begärda två ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor, att utgå efter fem och tio års väl vitsordad tjänstgöring.

De anslagshöjningar, Riksdagen sålunda ansett sig böra bevilja, uppgå till sammanlagdt 25,600 kronor; och har sålunda, efter afdrag af de belopp, hvilkas uteslutande ur staten föreslagits, staten för Chalmers tekniska läroanstalt ökats med 19,450 kronor, hvilket belopp med 6,850 kronor understiger den af Eders Kongl. Maj:t ifrågasatta ökningen, 26,300 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, med uteslutande ur den för Chalmers tekniska läroanstalt fastställda stat af deri upptagna anslag till befrämjande af undervisningen i byggnadskonst och ornamentsritning, 500 kronor, till en lärare i mekanisk teknologi, mekanik och konstruktion af enkla maskindelar, 2,000 kronor, till en lärare i svenska språket och bokföring, 400 kronor, till repetitörer, 1,200 kronor, samt till aflöningsbidrag, som förut utgått af donationsmedel, 2,050 kronor, eller tillhopa 6,150 kronor,

dels på ordinarie stat beviljat:

till höjning af aflöningen för en hvar af sex nuvarande lektorer, nemligen i matematik och beskrifvande geometri, i kemisk teknologi samt mineralogi och geognosi, i maskinlära och maskinkonstruktioner, i skeppsbyggeri, i byggnadskonst och ornamentsritning samt i elektroteknik från 3,500 kronor till 4,000 kronor	3,000 kronor,
till höjning af aflöningen för en andre lärare i matematik från 1,000 kronor till 2,500 kronor	1,500 »
till höjning af aflöningen för en andre lärare i allmän kemi från 2,000 kronor till 2,500 kronor	500 »
till höjning af aflöningen för en lärare i skeppsbyggeri från 1,800 kronor till 2,500 kronor	700 »
till höjning af aflöningen för en lärare i allmän mekanik från 1,500 kronor till 2,500 kronor	1,000 »
till höjning af aflöningen för en lärare i väg- och vattenbyggnadskonst från 1,200 kronor till 1,750 kronor	550 »
till höjning af aflöningen för en lärare i modellering från 500 kronor till 1,100 kronor	600 »
till aflöning af en lärare i svenska och tyska språken ..	1,500 »
till aflöning af en lärare i bokföring	500 »
till höjning af aflöningen för en lärare i frihandsteckning från 1,000 kronor till 2,200 kronor	1,200 »
till aflöning af en lärare i elektrokemi	800 »
till aflöning af en lärare i landtmäteri	400 »
till bestridande af undervisning i mekanisk teknologi, konstruktion af enkla maskindelar och elementär mekanik ..	3,500 »
till höjning af bibliotekariens arfvode från 300 kronor till 500 kronor	200 »
till höjning af aflöningen för en vaktmästare från 750 kronor till 800 kronor, med bibehållande af rätt till fri bostad ..	50 »
till arfvoden för assistenter och repetitörer	8,100 »
till aflöning af arbetsbiträden på verkstaden	1,500 »

eller sammanlagdt 25,600 kronor, hvarigenom staten för anstalten ökats med 19,450 kronor eller till 79,500 kronor; bärande aflöningen för ifrågasvarande lektorsbefattningar fördelas i lön och tjänstgöringspenningar med 2,600 kronor såsom lön och 1,400 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

dels ock medgifvit, att samtliga lektorer och läraren i verkstadsarbete vid anstalten må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg likaledes af 500 kronor, med rätt för nuvarande lektorer och läraren i verkstadsarbete att i fråga om åtnjutande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, de efter sin utnämning i sådan egenskap tjänstgjort vid anstalten; att andre läraren i matematik, andre läraren i allmän kemi och läraren i skeppsbyggeri äfvensom läraren i frihandsteckning må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg af 500 kronor, med rätt för den nuvarande andre läraren i matematik, andre läraren i allmän kemi och läraren i skeppsbyggeri äfvensom läraren i frihandsteckning att i fråga om åtnjutande af ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, de efter sin utnämning i sådan egenskap tjänstgjort vid anstalten; att vaktmästaren vid anstalten må efter fem års väl vitsordad tjänstgöring åtnjuta ett ålderstillägg af 100 kronor och efter ytterligare fem års sådan tjänstgöring ett andra ålderstillägg likaledes af 100 kronor, med rätt för den nuvarande vaktmästaren att i fråga om ålderstillägg räkna sig till godo den tid, han efter sitt antagande till vaktmästare i sådan egenskap tjänstgjort vid anstalten; samt att dessa ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

29:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för åstadkommande af utvidgad undervisning i byggnadskonst vid tekniska elementarskolan i Örebro till likhet med förhållandet vid de tekniska elementarskolorna i Norrköping, Malmö och Borås, höja den med lektorsbefattningen i byggnadskonst, beskrifvande och praktisk geometri samt ritning vid tekniska elementarskolan i Örebro förenade lönen från 2,500 kronor till 3,000 kronor och för detta ändamål på ordinarie stat bevilja ett belopp af 500 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för åstadkommande af utvidgad undervisning i byggnadskonst vid tekniska elementarskolan i Örebro till likhet med förhållandet vid de tekniska elementarskolorna i Norrköping, Malmö och Borås, höjt den med lektorsbefattningen i byggnadskonst, beskrifvande och praktisk geometri samt ritning vid tekniska ele-

mentarskolan i Örebro förenade lönen från 2,500 kronor till 3,000 kronor och för detta ändamål på ordinarie stat beviljat ett belopp af 500 kronor.

30:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för tillämpning af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1901 angifna stat vid tekniska elementarskolan i Hernösand på ordinarie stat bevilja ett anslag af 22,600 kronor, äfvensom medgifva, att de lektorerna vid skolan tillkommande ålderstillägg finge utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

Då undervisningen i andra årskursen vid ifrågavarande tekniska elementarskola är afsedd att taga sin början först på hösten 1902, har Riksdagen visserligen ansett det kunna ifrågasättas, huruvida fullständig ordinarie stat för skolan lämpligen borde redan af innevarande års Riksdag fastställas. Men då departementschefen vid ärendets föredragning såsom sin mening uttalat, att hvad af staten år 1902, särskildt under vårterminen, kunde besparas, borde användas hufvudsakligen för anskaffande af den undervisnings- och utrustningsmateriel, som under året blefve erforderlig, samt Riksdagen ansett sig kunna antaga, att de uppkommande besparingarne icke komma att öfverstiga hvad för det af departementschefen omförmälda ändamålet erfordras, har Riksdagen funnit den ofvan anmärkta omständigheten icke böra utgöra hinder för bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, emot hvilken Riksdagen ej heller i öfrigt funnit någon anledning till erinran.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för tillämpning af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1901 angifna stat vid tekniska elementarskolan i Hernösand på ordinarie stat beviljat ett anslag af 22,600 kronor äfvensom medgifvit, att de lektorerna vid skolan tillkommande ålderstillägg må utgå af det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

31:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till militäröfningars bedrivande vid de tekniska elementarskolorna bevilja på ordinarie stat ett anslag af 5,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kongl. Maj:ts i detta ämne gjorda framställning.

På grund af de utaf Riksdagen under punkterna 26:o)—31:o) här ofvan anmälda beslut har anslaget till de tekniska läroverken, nu 453,375 kronor, ökats med sammanlagdt 50,100 kronor eller till 503,475 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

32:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för aflönande af ytterligare en lärare vid gymnastiska centralinstitutet bevilja på ordinarie stat ett anslag af 2,500 kronor att utgå med 2,000 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för aflönande af ytterligare en lärare vid gymnastiska centralinstitutet beviljat på ordinarie stat ett anslag af 2,500 kronor, att utgå med 2,000 kronor såsom lön och 500 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

Härigenom har anslaget till gymnastiska centralinstitutet, nu 37,150 kronor, ökats till 39,650 kronor.

Farmaceutiska institutet.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, med godkännande af följande

Stat för farmaceutiska institutet:

	Lön.		Tjänstgöringspenningar.		Summa.		Anmärkningar.
	Kronor.		Kronor.		Kronor.		
1 professor i kemi och kemisk farmaci	4,500	—	1,500	—	6,000	—	
1 professor i botanik och farmakognosi	4,500	—	1,500	—	6,000	—	
1 lärare i teknisk farmaci och författningskunskap ..	1,500	—	500	—	2,000	—	
1 lärare i fysik	1,500	—	500	—	2,000	—	
1 extra lärare i bakteriologi, arfvode	—	—	—	—	600	—	
1 föreståndare, arfvode	—	—	—	—	500	—	
Sekreterare och kamrerare ..	—	—	—	—	1,000	—	
Transport	—	—	—	—	18,100	—	

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	Anmärkingar.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Transport	—	—	18,100	Om vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri kostad, minskas, så länge denna förmån kvarstår, lönen med 150 kronor.
Assistenter	—	—	8,400	
1 vaktmästare	650	300	950	
Städning af lokalerna jemte skötsel af ångpanna samt värme- och ventilationsapparat	—	—	850	
Materialier, instrument, böcker och samlingar	—	—	4,300	
Bränsle, gas, vatten m. m.	—	—	2,100	
Hyra för lokaler	—	—	6,800	
Egendomens underhåll, renhållning och diverse	—	—	1,000	
Summa	—	—	42,500	

till bestridande af hvilka utgifter beräknas

afgifter af studerande kr. 4,000: —

statsanslag » 38,500: —

Summa kr. 42,500: —

samt med bestämmande i afseende å statens tillämpning, att det belopp, hvarmed de studerandes afgifter kunna komma att öfverskjuta 4,000 kronor för år, finge efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning användas såväl till förbättring af materielen vid institutet som ock till bestridande af förökad undervisning derstädes, i fall sådant funnes behöfligt, höja anslaget till farmaceutiska institutet, nu 20,050 kronor, med 18,450 kronor, eller till 38,500 kronor.

I anledning af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen dels, med godkännande af följande

Stat för farmaceutiska institutet:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	Anmärkingar.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
1 e. o. professor i kemi och kemisk farmaci (jemte fri bostad eller, i saknad deraf, 1,000 kronor i hyresersättning)	3,300	1,200	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 e. o. professor i botanik och farmakognosi	3,300	1,200	4,500	
1 lärare i teknisk farmaci och författningskunskap	1,000	500	1,500	
1 lärare i fysik	1,000	500	1,500	
1 extra lärare i bakteriologi, arfvode	—	—	600	
1 föreståndare, arfvode	—	—	500	
Sekreterare och kamrerare	—	—	500	
Assistenten	—	—	8,400	Om vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, minskas, så länge denna förmån kvarstår, lönen med 150 kronor.
1 vaktmästare	650	300	950	
Städning af lokalerna jemte skötsel af ångpanna samt värme och ventilationsapparat	—	—	850	
Materialier, instrument, böcker och samlingar	—	—	4,300	
Bränsle, gas, vatten m. m.	—	—	2,100	
Hyra för lokaler	—	—	6,800	
Egendomens underhåll, renhållning och diverse	—	—	1,000	
Summa	—	—	38,000	

till bestridande af hvilka utgifter beräknas

afgifter af studerande

statsanslag

Summa kr. 38,000: —

samt med förklarande i afseende å statens tillämpning, att det belopp, hvarmed de studerandes afgifter kunna komma att öfverskjuta 4,000 kronor för år, må efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning användas såväl till förbättring af materielen vid institutet som ock till bestridande af förökad undervisning derstädes, i fall sådant finnes behöfligt,

höjt anslaget till farmaceutiska institutet, nu 20,050 kronor, med 13,950 kronor, eller till 34,000 kronor;

börande ofvan omförmälda ålderstillägg utgå af det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag: ålderstillägg;

dels ock medgifvit, att en hvar innehafvare af de i staten upptagna extra ordinarie professorsbefattningarna må, med afseende å rätt till ålderstillägg, efter Eders Kongl. Maj:ts bepröfvande tillgodoräknas den tid, han före tjenstens tillträdande må hafva vid universitet eller karolinska mediko-kirurgiska institutet innehaft likartad lärarebefattning, äfvensom att nuvarande innehafvare af lärarebefattning vid farmaceutiska institutet i keni och farmaci samt i naturalhistoria och farmakognosi må vid förflyttning till någon af omförmälda extra ordinarie professorsbefattningar i berörda afseende tillgodoräkna sig den tid, de innehaft sina nuvarande lärarebefattningar.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen. .

34:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja allmänna barnbördshusets ordinarie anslag, nu utgörande 31,385 kronor, med 4,000 kronor eller till 35,385 kronor.

På grund af den i ärendet lemnade utredningen, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, höjt allmänna barnbördshusets ordinarie anslag, nu utgörande 31,385 kronor, med 4,000 kronor, eller till 35,385 kronor.

Genom detta beslut har anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, nu 42,858 kronor, ökats till 46,858 kronor.

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien.

35:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att följande, hittills på extra stat uppförda anslag måtte beviljas på vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademiens ordinarie stat, nemligen:

till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården

af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening 4,000 kronor,

till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m. 3,200 kronor samt

till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. 2,000 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademiens ordinarie stat beviljat följande, hittills på extra stat uppförda anslag, nemligen:

till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och värden af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening kronor	4,000: —
till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m. »	3,200: —
till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. »	2,000: —

Häri genom har anslaget till vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien, nu 29,450 kronor (deraf 450 kronor reservationsanslag), höjts till 38,650 kronor (deraf 450 kronor reservationsanslag).

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

36:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till förskolan för blinda i Vexjö med 2,800 kronor eller från dess nuvarande belopp, 9,500 kronor, till 12,300 kronor.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet blifvit anförda, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, höjt ordinarie anslaget till förskolan för blinda i Vexjö med 2,800 kronor eller från dess nuvarande belopp, 9,500 kronor, till 12,300 kronor.

37:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att medgifva, att rektor vid förskolan för blinda i Vexjö måtte komma i åtnjutande af två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, efter fem och tio års väl vitsordad tjenstgöring äfvensom att två ålderstillägg finge utgå för den nuvarande rektorn från och med år 1901 med 1,000 kronor.

Då giltiga skäl synts Riksdagen vara anförda för hvad af Eders Kongl. Maj:t i detta ärende blifvit föreslaget, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att rektor vid förskolan för blinda i Vexjö må komma i åtnjutande af två ålders-

tillägg, hvartera å 500 kronor, efter fem och tio års väl vitsordad tjänstgöring, att två ålderstillägg må utgå för den nuvarande rektorn från och med år 1901 med 1,000 kronor samt att dessa förhöjda ålderstillägg må utgå från det under åttonde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag: ålderstillägg.

Det af Riksdagen under nästföregående punkt 37:o) anmälda beslut föranleder icke ökning af något i riksstaten uppfördt anslag.

Genom det beslut, som af Riksdagen anmäls under punkten 36:o), har åter anslaget till undervisningsanstalter för döfstumma och blindas, nu 259,650 kronor, höjts till 262,450 kronor.

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

38:o) Uti särskilda inom Riksdagens båda kamrar väckta, sinsemellan lika lydande motioner har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i de för åtnjutande af bidrag till undervisning och uppfostran af abnorma barn från förslagsanslaget till »uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn» fastställda villkor, att dylikt bidrag finge utgå jemväl för hvarje i privat uppfostringsanstalt intaget blindt sinnesslott barn med 250 kronor om året, på i öfrigt samma villkor, som gälde för andra anstalter för sinnesslösas undervisning.

Till stöd för berörda förslag hafva motionärerna anfört följande:

Genom lagen angående döfstummeundervisningen den 31 maj 1889 och lagen angående blindundervisningen den 29 maj 1896 vore obligatorisk undervisning anordnad för följande grupper af abnorma barn:

- 1) Döfstumma;
- 2) Sinnesslöa döfstumma; och
- 3) Blinda.

Frivillig undervisning befrämjades genom bidrag af statsmedel för:

- 4) Blinda, som tillika vore döfstumma;
- 5) Sinnesslöa; och
- 6) Epileptiska sinnesslöa.

Men för en grupp af abnorma barn, nemligen blinda sinnesslöa, gäfves för närvarande icke tillfälle till något slags undervisning.

I lagen om blindundervisningen stadgades nemligen i § 1 mom. 2, att lagen icke egde tillämplighet å blinda barn, som tillika vore sinnesslöa, och i § 4, att barn vore skolpligtigt — — — derest icke barnet — — — vore så svagt begåfvadt, att dess fortfarande vistande i läroanstalt ansåges vara utan gagn; hvarjemte i kongl. stadgan den 29 maj

1896, § 29, förordnades, att, derest i förskola eller institut intagen lärjunge skulle befinnas oemottaglig för der meddelad undervisning, directionen (styrelsen) finge på rektors annälan sådan lärjunge från läroanstalten skilja.

Sinnesslöa blinda barn kunde således icke erhålla undervisning i blindskola. För antagande, att sådana skulle vara mindre bildbara än sinnesslöa barn i allmänhet eller döfstumma sinnesslöa, hvilka sistnämnda åtnjöte förmånen af obligatorisk undervisning, funnes icke något skäl; hvadan utväg syntes böra beredas äfven för blinda sinnesslöa barn till erhållande af den undervisning, för hvilken de vore mottagliga.

Någon omedelbar åtgärd från statens sida för åstadkommande af uppfostringsanstalt för blinda sinnesslöa syntes icke böra ifrågasättas, utan ansågo motionärerna den för sådana vanlottade nödiga undervisning kunna nöjaktigt befrämjas derigenom, att — på sätt enligt kongl. kungörelsen den 28 maj 1897 nu egde rum i fråga om dels af landsting eller stadsfullmäktige anordnade uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, dels ock den af föreningen för sinnesslöa barns vård i Stockholm upprättade uppfostringsanstalt, äfvensom för den privata anstalten för uppfostran af sinnesslöa döfstumma i Hjorted — bidrag från det å åttonde hufvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till »uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn» jemväl finge utgå för hvarje blindt sinnesslött barn, som vid privat anstalt för uppfostran af sådana barn åtnjöte undervisning.

I fråga om beloppet af det årliga bidrag, som för hvarje i dylik anstalt undervisadt barn borde af statsmedel lemnas, syntes detta, med hänsyn till de med undervisningen förknippade svårigheter, beroende på nödvändigheten att dervid använda en för blindundervisning och idiotundervisning kombinerad metod, icke böra sättas lägre än för lärjungarna vid nyssnämnda anstalter, eller 250 kronor om året för hvarje barn.

Riksdagen, som finner motionernas syfte vara synnerligen behjertansvärdt, har emellertid icke ansett sig böra för närvarande vidtaga den åtgärd, som i motionerna ifrågasatts, då enligt Riksdagens åsigt en utredning erfordras, dels huruvida de blinda sinnesslöa barnen kunna antagas i allmänhet vara för undervisning mottagliga, dels huruvida för meddelande af statsbidrag till deras undervisning och uppfostran lämpligen böra stadgas samma vilkor, som gälla för bidragen till uppfostran af andra sinnesslöa barn, och dels angående de kostnader, som genom beviljande af statsbidrag för undervisning och uppfostran af nu ifrågavarande barn kunna komma att tillskyndas statsverket.

Riksdagen har sålunda ansett motionerna allenast böra föranleda till förslag om föranstaltande af en utredning af den beskaffenhet, Riksdagen

här ofvan angifvit; och får Riksdagen alltså anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte låta utreda, dels huruvida blinda sinnesslöa barn kunna antagas i allmänhet vara för undervisning mottagliga, dels huruvida för meddelande af statsbidrag till deras undervisning och uppfostran lämpligen böra stadgas samma vilkor, som gälla för bidragen till uppfostran af andra sinnesslöa barn, och dels angående de kostnader, som genom beviljande af statsbidrag för undervisning och uppfostran af blinda sinnesslöa barn kunna komma att tillskyndas statsverket.

Öfriga ordinarie anslag.

39:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas under åttonde hufvudtiteln uppförda, har Eders Kongl. Maj:t icke föreslagit någon annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för närvarande upptaget till 15,948 kronor, måtte höjas med 70 kronor eller till 16,018 kronor.

Riksdagen har för år 1902 fastställt samtliga ifrågavarande anslag, som här ofvan icke blifvit omförmälda, till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att till jemnande af hufvudtitelns slutsumma anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. höjts med 87 kronor eller från 15,948 kronor till 16,035 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Riks- och landsarkiven.

40:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställningar har Riksdagen till *arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 1,700 kronor.

41:o) Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia*, har Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning beviljat för år 1902 ett extra anslag af 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för berörda ändamål beviljats.

42:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af »*Svenska riksdagsakter jemte andra handlingar, som höra till statsförfatningens historia under tidevarfvet 1521—1718*», på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

Nationalmuseum.

43:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen jemväl för år 1902 anvisat ett extra anslag af 5,100 kronor till vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

44:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899—1901 egt rum, för anordnande af *nattlig bevakning vid nationalmuseibyggnaden* beviljat på extra stat för år 1902 ett anslag af 2,000 kronor.

45:o) Sedan, i anledning af en utaf Eders Kongl. Maj:t gjord framställning om anslag för *restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kongl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar*, 1899 års Riksdag för berörda ändamål beviljat 25,000 kronor och deraf på extra stat för hvart och ett af åren 1900 och 1901 anvisat 5,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget på extra stat för år 1902 anvisa 5,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen för restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kongl. slotten, företrädesvis Gripsholm, befintliga konstsamlingar, af omförmälda förut beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisat 5,000 kronor.

46:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyrsamlingen* i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 2,000 kronor.

Lifrustkammaren.

47:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för tillsyn, underhåll och vård af *lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 6,200 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

48:o) Vidare får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat ett anslag af 3,716 kronor för beredande af löneförbättring åt *tjenstemännen vid domkapitlens expeditioner*.

49:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för *betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassor*

samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner på extra stat för år 1902 beviljat ett belopp af 2,500 kronor.

Universitetet.

50:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899, 1900 och 1901 egt rum, till arfvode åt en lärare vid universitetet i Upsala, som kan finnas villig och lämplig att derstädes meddela *undervisning i finsk-ugriska språk*, särskildt lappiska och finska, på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

51:o) Sedan nästlidna års Riksdag på Eders Kongl. Maj:ts framställning beviljat ett anslag af 36,000 kronor för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Upsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* samt af detta anslag på extra stat för år 1901 anvisat 6,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att af omförmälda anslag måtte på extra stat för år 1902 anvisas ett belopp af likaledes 6,000 kronor. Riksdagen har till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Upsala af ofvannämnda förut beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisat 6,000 kronor.

52:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 3,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Upsala*.

53:o) Sedan 1900 års Riksdag, på framställning af Eders Kongl. Maj:t, till uppförande och utrustning, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af en *ny laboratoriebyggnad för institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Upsala* beviljat ett anslag af 294,408 kronor, hvaraf på extra stat för år 1901 anvisats ett belopp af 150,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag på extra stat för år 1902 anvisa ytterligare 100,000 kronor.

I anledning häraf har Riksdagen till uppförande och utrustning af en ny laboratoriebyggnad för institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Upsala af omförmälda förut beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisat de belopp af 100,000 kronor.

54:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar*, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 4,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt bestämma.

55:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för anställande under ytterligare sex år vid universitetet i Lund af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* beviljat ett anslag af 36,000 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 6,000 kronor.

56:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1901 egt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1902 åt *akademikamreraren i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år beviljat 750 kronor, deraf 150 kronor såsom *tjenstgöringspenningar*.

57:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, såsom *särskildt arfvode åt professor Sven Otto Magnus Söderberg* för år 1902 anvisat ett extra anslag å 3,000 kronor, med vilkor att Söderberg under nämnda år egnar sin tjänst åt universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett.

58:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi och vård af de entomologiska samlingarna* vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för *tjenstgöringens* bestridande finnes att tillgå.

59:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvartdera af åren 1900 och 1901 egt rum, till aflönning åt en *assistent i matematik vid universitetet i Lund* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 1,500 kronor.

60:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1900 och 1901

egt rum, till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* för år 1902 på extra stat anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

61:o) Med bifall till den af Eders Kongl. Maj:t den 15 sistlidne mars till Riksdagen i ämnet aflåtna proposition (n:o 68) har Riksdagen såsom bidrag för de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för nämnda dag omförmälda *nybyggnads- och ändringsarbeten m. m. vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* beviljat ett anslag af högst 256,000 kronor, att användas i den mån motsvarande belopp af landstingets anslag å enahanda summa för ändamålet tages i anspråk och under den kontroll Eders Kongl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, samt häraf på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 128,000 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

62:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 750 kronor.

63:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 750 kronor.

Riksdagen, som på de i statsrådsprotokollet angifna skäl ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har alltså till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 750 kronor.

64:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatriiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 750 kronor.

65:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år egt rum, för år 1902 på extra stat anvisat 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik*.

66:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *vaktmästare-*

biträde vid karolinska mediko-kirurgiska institutets hygieniska institution på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 500 kronor.

Då giltiga skäl synts Riksdagen vara anförda för Eders Kongl. Maj:ts ofvanberörda förslag, har Riksdagen ansett sig böra bevilja det begärda beloppet, hvarvid likväl Riksdagen, utan att dermed åsyfta någon ändrad användning af anslaget, funnit dess benämning böra på nedan angifna sätt förändras.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen till *städning och uppässning vid karolinska mediko-kirurgiska institutets hygieniska institution* på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 500 kronor.

67:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat till en *pediatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn* ett belopp af 1,800 kronor och till en *poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm* 2,800 kronor, att utgå under vilkor, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1902.

68:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit har Riksdagen för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatriska kliniken* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 500 kronor.

69:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt för de senare åren egt rum, till bekostande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet beviljat ett extra anslag för år 1902 af 1,500 kronor.

70:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *ordnande af karolinska mediko-kirurgiska institutets patologisk-anatomiska institutions samlingar samt för inköp af instrument för nämnda institution* på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 12,500 kronor.

Då det utan tvifvel ålegat vederbörande tjänstemän vid karolinska institutet att vidmagthålla behörig ordning i patologisk-anatomiska institutionens samlingar af anatomiska preparat, har Riksdagen funnit anmärkningsvärdt, att särskildt statsanslag för dessa samlingars ordnande nu finnes erforderligt. Emellertid anser Riksdagen, att omförmälda arbete bör åtminstone till hufvudsakligaste delen verkställas af institutionens ordinarie personal, och har följaktligen funnit någon minskning af det begärda anslagets belopp af denna anledning kunna ega rum.

Hvad angår vidare de delar af anslaget, som afsetts för inköp af sprit och andra konserveringsvätskor, glaskärl och monteringsmaterial, af mikroskop för de studerandes och för lärarnes behof samt af en mikrotom för preparation af mikroskopiska snitt m. m., har Riksdagen väl funnit behofvet af anslag för dessa ändamål vara ådagalagdt, men tillika ansett de härför beräknade kostnaderna kunna, i synnerhet genom minskning af de nya mikroskopens antal, i ej oväsentlig grad nedbringas.

Några detaljerade bestämmelser angående de belopp, som för hvartdera af ofvanberörda ändamål må användas, har Riksdagen emellertid icke ansett lämpligen böra af Riksdagen meddelas, utan har för samtliga ifrågasvarande ändamål gemensamt synts böra beviljas ett belopp, hvilket Riksdagen trott sig böra begränsa till 7,500 kronor.

Riksdagen har alltså, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för ordnande af karolinska mediko-kirurgiska institutets patologisk-anatomiska institutions samlingar samt för inköp af instrument för nämnda institution på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 7,500 kronor.

Allmänna läroverken och pedagogierna.

71:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat

dels till beredande af *tillfällig löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna*, att utgå efter samma grunder som för år 1901, ett belopp af 469,725 kronor,

dels ock till *arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare* vid de allmänna läroverken ett anslag af 60,000 kronor.

72:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af *vapen och materiel för militäröfningarna vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 113,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

Högre skolor för qvinlig ungdom.

73:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor*, under de vilkor och bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1902 ett belopp af 6,000 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

74:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *betäckande af brist i högre lärarinneseminariets anslag* vid 1900 års slut samt till *uppehållande af undervisningen* vid seminariet under åren 1901 och 1902 på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 21,250 kronor.

Uti en till statsutskottets ordförande aflåten, Riksdagen sedermera delgifven skrifvelse af den 12 februari 1901 har chefen för ecklesiastikdepartementet meddelat, att enligt honom dämera tillhandakommen upplysning bristen i högre lärarinneseminariets anslag vid 1900 års slut, hvilken enligt det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet beräknats till 5,250 kronor, rätteligen utgjorde endast 5,191 kronor 94 öre.

Då Riksdagen, på grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit meddeladt, funnit behovet af det ifrågasatta anslaget vara ådagalagdt, har Riksdagen ansett sig böra bifalla framställningen, dock med den förändring, att på grund af omförmälda, af föredragande departementschefen lemnade meddelande anslagets belopp synts böra nedsättas med ett afrundadt belopp af 50 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till betäckande af brist i högre lärarinneseminariets anslag vid 1900 års slut samt till uppehållande af undervisningen vid seminariet under åren 1901 och 1902 på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 21,200 kronor.

75:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för beredande åt *lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminariet af tillfällig löneförbättring* jemväl för år 1902, att utgå efter samma grunder som den för innevarande år beviljade, för år 1902 på extra stat anvisat enahanda belopp som för år 1901, eller 3,250 kronor.

76:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat

dels för fortsatt uppehållande af *den valfria fjerde årskursen vid högre lärarinneseminariet* ett belopp af 3,000 kronor;

dels ock för beredande af fortsatt *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och dermed förenade normalskolan för flickor ett belopp af 5,000 kronor.

Folkundervisningen.

77:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för uppehållande af undervisningen uti *de vid folkskole-*

lärareseminariet i Göteborg och folkskolelärarinneseminariet i Kalmar anordnade parallellklasser på extra stat för år 1902 beviljat ett belopp af 12,650 kronor.

78:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har vidare Riksdagen till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af öfverintendentsembetet senast därför uppgjorda ritningar och förslag, af en *gymnastikbyggnad vid folkskolelärareseminariet i Göteborg* beviljat ett belopp af 40,000 kronor och häraf på extra stat för år 1902 anvisat 20,000 kronor.

79:o) Sedan 1900 års Riksdag, med anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning, till uppförande af en *gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminariet i Kalmar* beviljat ett belopp af 40,000 kronor och deraf anvisat 25,000 kronor på extra stat för år 1901, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 anvisa återstoden af omförmälda anslag eller 15,000 kronor.

Riksdagen får annäla, att Riksdagen till uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminariet i Kalmar på extra stat för år 1902 anvisat återstoden af omförmälda förut beviljade anslag, eller 15,000 kronor.

80:o) Sedan 1900 års Riksdag, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning, till uppförande af erforderliga *byggnader för ett folkskolelärarinneseminarium i Landskrona* beviljat ett extra anslag af 218,000 kronor och deraf anvisat 124,000 kronor att utgå under år 1901, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 anvisa utaf omförmälda beviljade anslag ett belopp af 65,000 kronor.

Riksdagen har till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärarinneseminarium i Landskrona af ofvannämnda förut beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 65,000 kronor.

81:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af undervisningen vid folkskolelärarinneseminariet i Landskrona* på extra stat för år 1902 beviljat ett belopp af 22,900 kronor.

82:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels till uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, af erforderliga byggnader för ett *folkskolelärareseminarium i Strengnäs* bevilja ett anslag

af 218,000 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 100,000 kronor, dels ock för begynnande af verksamheten vid nämnda seminarium med början af höstterminen 1901 samt uppehållande af undervisningen vid seminariet under samma termin äfvensom vår- och höstterminerna 1902 å extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 19,850 kronor.

Behovvet af inrättande inom Strengnäs stift af ett nytt seminarium för utbildande af folkskolelärare har af 1900 års Riksdag framhållits i dess skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t af den 14 maj nämnda år; och har Riksdagen intet att i afseende härå tillägga.

En ej oväsentlig minskning af de beräknade byggnadskostnaderna har emellertid synts Riksdagen kunna ega rum, då nemligen, enligt hvad Riksdagen erfarit, undervisningen i gymnastik vid seminariet lärer utan afsevärd olägenhet kunna förläggas till allmänna läroverkets i Strengnäs gymnastikbyggnad och sålunda den för seminariets gymnastikbyggnad beräknade kostnaden 39,502 kronor kunna iibesparas samt byggnadskostnaden i det hela nedsättas från af Eders Kongl. Maj:t beräknade 218,000 kronor till ett afrundadt belopp af 178,500 kronor.

Någon nedsättning af sistberörda, för öfriga erforderliga byggnads- och planeringsarbeten beräknade belopp har Riksdagen deremot icke tilltrött sig att göra; och har af det sålunda behöfliga byggnadsanslaget synts lämpligen böra för år 1902 anvisas ett belopp af 80,000 kronor.

Beräkningen af kostnaderna för uppehållande af seminariets verksamhet under höstterminen 1901 och kalenderåret 1902 har icke gifvit Riksdagen anledning till aunan erinran än att, då Riksdagen, på sätt under punkt 22:o) här ofvan blifvit anmaldt, lemnat utan bifall Eders Kongl. Maj:ts förslag, att lärarnes vid seminariernas öfningsskolor lägsta arfvoden skulle från och med ingången af år 1902 höjas från deras nuvarande belopp 1,500 kronor till 1,800 kronor, Riksdagen i öfverensstämmelse härmed ansett den af Eders Kongl. Maj:t beräknade kostnaden för en lärare i öfningsskolans vid ifrågavarande nya seminarium småskoleafdelning under höstterminen 1901 och hela året 1902 böra nedsättas från 2,700 kronor till 2,250 kronor och kostnaden för en lärare i öfningsskolans folkskoleafdelning under höstterminen 1902 böra minskas från 900 till 750 kronor. Den härige om uppkommande besparingen belöper sig till sammanlagdt 600 kronor, och det nu erforderliga anslaget för uppehållande af seminariets verksamhet har sålunda minskats från af Eders Kongl. Maj:t begärda 19,850 kronor till 19,250 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, dels till uppförande, i

hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, af erforderliga byggnader för ett folkskolelärareseminarium i Strengnäs beviljat ett anslag af 178,500 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 80,000 kronor; *dels ock* för begynnande af verksamheten vid nämnda seminarium med början af höstterminen 1901 samt uppehållande af undervisningen vid seminariet under samma termin äfvensom vår- och höstterminerna 1902 på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 19,250 kronor.

83:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, till *löneförbättring* åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjenstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier efter samma grunder, som blifvit för år 1901 bestämda, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 36,300 kronor.

84:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af *vapen och materiel för militäröfningarna* vid folkskolelärareseminarierna på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 24,100 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning är af Riksdagen bifallen.

85:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till *understöd åt mindre bemedlade manliga och qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under vilkor att sådant understöd endast får tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev 18 år och af qvinlig elev 16 år, samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 25,000 kronor.

86:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för bestridande af de kostnader, som, oberäknadt utgifterna för nödigt virke, erfordras för *uppförande*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar, *å den lappfolkskolan i Juckasjärvi församling tillhöriga tomt af en nybyggnad, inrymmande skolsal för 64 barn och bostad för lärare m. m.*, på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 14,400 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bevilja nödigt anslag för uppförande af den ifrågavarande byggnaden. De kostnader, som härför erfordras, hafva

af den i orten bosatte ingenjör, som enligt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Norrbottens län uppdrag uppgjort ritningarna till byggnaden, uti ett af honom i oktober månad 1898 afgifvet kostnadsförslag beräknats till 10,800 kronor, men då öfverintendentsembetet, under åberopande af de rådande särdeles höga arbetsprisen, i afgifvet utlåtande af den 19 september 1899 förklarar kostnaden böra beräknas till 14,400 kronor, har sistnämnda belopp blifvit af Eders Kongl. Maj:t för ändamålet äskadt. Då emellertid Riksdagen föreställer sig, att vid uppgörande af den ursprungliga kostnadsberäkningen behörig hänsyn tagits till de å orten gängse arbetsprisen, har Riksdagen ansett sig sakna fullgiltig anledning att bevilja högre anslagsbelopp än 10,800 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för bestridande af de kostnader, som, oberäknadt utgifterna för nödigt virke, erfordras för uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de uppgjorda ritningarna, å den lappfolkskolan i Juckasjärvi församling tillhöriga tomt af en nybyggnad, inrymmande skolsal för 64 barn och bostad för lärare m. m., på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 10,800 kronor.

87:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen

dels medgifvit, att det af Riksdagen på extra stat för år 1901 beviljade anslag å 30,000 kronor för uppförande vid Murjeks stationssamhälle, å staten tillhörig mark, af byggnad jemte uthus för seminariet för bildande af lappska småskolelärare och småskolelärarinnor må, sedan från Jockmocks sockens skogsmedelsfond ett belopp af 10,000 kronor tillskjutits, utan hinder af det af Riksdagen vid dess omförmälda anslag fästa vilkor, användas för uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, af nyssnämnda byggnader jemte de för bostäder åt elever nödiga hus,

dels ock på extra stat för år 1902 anvisat för ifrågavarande byggnaders uppförande ytterligare erforderliga medel, 16,300 kronor.

88:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat ett anslag af 4,000 kronor att användas till *resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor*, enligt de vilkor och bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva.

89:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminiarierna*, under de vilkor och bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 2,400 kronor.

Riksdagen har funnit giltiga skäl vara anförda för beviljande af anslag till resestipendier åt lärarepersonalen vid de ifrågavarande seminarierna men har deremot ansett, att med hänsyn till denna lärarepersonals jemförelsevis obetydliga antal och då särskildt de för utrikes resor afsedda stipendierna icke synas böra i regel bestämmas till så höga belopp, som af föredragande departementschefen angifvits, ett anslag af 2,000 kronor skulle, i jemförelse med de belopp, som för samma ändamål äro till öfriga lärarekårer anslagna, kunna anses vara tillfyllestgörande.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminiarierna, under de vilkor och bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, anvisat på extra stat för år 1902 ett belopp af 2,000 kronor.

90:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte för år 1902 bevilja ett belopp af 21,000 kronor att användas för *inköp af en folkbok rörande de ätliga svamparne* i 7,000 exemplar, afsedda att gratis utdelas till rikets samtliga folkskolelärare- och lärarinneseminiarier samt folkhögskolor, landtmannaskolor och folkskolor.

Till stöd för sitt förslag har motionären anført följande.

Som bekant ådagalade icke blott den praktiska erfarenheten utan äfven den vetenskapliga kemiska analysen, att de ätliga svamparne voro i afseende på näringsvärdet fullt jemförliga med, eller rättare sagdt, bättre än många af de födoämnen, t. ex. kål och dylikt, som allmänt odlades i våra köksträdgårdar. Också funnes det numera enligt motionärens förmenande knappt någon i hela vårt land, som icke visste eller åtminstone hört talas om, att somliga svampar vore ett användbart eller till och med förträffligt näringsmedel för människan.

Att det oaktadt ännu endast en mycket ringa del af landets matnyttiga svampar blefve tillvaratagna, ansåge motionären till stor del bero på bristande förmåga att skilja de dugliga svamparne från dem, som vore odugliga eller rent af skadliga. Denna brist åter vore en naturlig följd deraf, att vi icke ännu på vårt språk egde någon fullt lämplig, med naturtrogna afbildningar i naturlig storlek försedd godtköpsbok om de ätliga

svamparne. Den kännedom om de ätliga svamparne, som våra folkskol-lärare och -lärarinnor erhöle vid seminarierna, vore ofta otillräcklig och kunde i brist på lämplig lärobok i ämnet icke heller med framgång förkofras genom sjelfstudium. Då läraren eller lärarinnan således sjelf vanligen saknade nödig insigt i ämnet, blefve följderna den, att i folkskolan detta läroämne antingen helt och hållet försumrades eller bedrefves allt för lamt och osäkert.

Nu gifves det emellertid ett tillfälle att söka afhjelpa denna brist. Som bekant hade den framstående mykologen numera affidne doktor A. M. Lindblad egnat en stor del af sitt lif åt studiet af de ätliga svamparne och hade äfven haft för afsigt att utgifva en fullt tidsenlig illustrerad lärobok om dem. För detta ändamål hade han med tillhjelp af skickliga artister ritat och målat en större samling utmärkta figurer, som skulle åtfölja boken. Figursamlingen hade vid hans fränfalle varit i det allra närmaste färdig och äfven texten väl förberedd genom en massa under årens lopp af honom gjorta anteckningar och beskrifningar.

För saken intresserade personer hade nu gått i författning om att söka bringa detta arbete till fullbordan. En af doktor Lindblads lärjungar, filosofie kandidat L. Romell, hvars framstående insigter i ämnet vitsordades af sakkunnige, hade åtagit sig att slutredigera arbetet, hvartill texten nu ock låge färdig i manuskript. Manuskriptet vore granskadt af fackmän och hade af kongl. vetenskapsakademien m. fl. erhållit enstämmiga loford.

En sådan svampbok för folket måste till ett för den stora allmänheten åtkomligt pris lemna en säker vägledning till igenkännande af våra viktigaste, ätliga och giftiga svampar samt en praktisk anvisning till ätliga svampars insamling, beredning och billigaste tillagning samt vara åtföljd af i noggrannaste färgtryck väl utförda och fullt naturtrogna afbildningar af dessa svampar.

Boken skulle innehålla 8 à 9 ark text samt åtföljas af 2 stora planscher, upptagande omkring 120 allmänna svamparter och 160 särskilda figurer i naturlig storlek och i naturliga färger. Planscherna skulle vikas och inläggas i en boken åtföljande ficka för att kunna bekvämt medföras på exkursioner.

Af hittills i Europas och Amerikas skilda länder utgifna populära svampverk kunde, enligt motionärens mening, ej något af motsvarande omfång komma att täfla med doktor Lindblads svampbok och i synnerhet dess åtföljande planscher komme att stå långt öfver nämnda föregångare.

Men för att äfven bokens pris skulle kunna sättas vida lägre än dessas, eller, såsom man tänkt sig, till omkring 3 kronor, och derigenom erhålla

en så stor spridning som möjligt, ansåge motionären det med hänsyn till arbetets allmännyttiga beskaffenhet kunna ifrågasättas, att staten betryggade företagens utförbarhet genom att inköpa ett större antal exemplar, afsedda att gratis utdelas till rikets folkskolelärare- och lärarinneseminarier samt folkhögskolor, landtmannaskolor och folkskolor; och borde sålunda enligt motionärens åsigt ett antal af minst 7,000 exemplar af statsverket förvärfvas.

Med de exemplar af boken, som inköptes af statsmedel, borde följa ett extra exemplar af planscherna, oviket och tryckt på velinpapper för att uppsättas på väggen i skolsalen för att bibehållas rent och vara lätt synligt.

I fall kännedomen om de ätliga svamparne upptoges såsom obligatoriskt läroämne vid våra folkskolelärare- och lärarinneseminarier — och med tillgång till den ifrågavarande boken borde sådant lätt kunna låta sig göra — så att folkskolelärarekåren i sin helhet finge uppinärksamheten riktad på frågans betydelse och blefve intresserad för ämnet, så skulle den icke finna någon svårighet att å sin sida intressera skolbarnen, hvilka med sin mottaglighet utan tvifvel läte sig lättare påverkas än föräldrarne. De å väggen i skolsalen uppsatta planscherna skulle jemväl i hög grad understödja lärarens eller lärarinnans egna bemödanden i detta afseende.

Genom att låta skolbarnen på väg till och från skolan samla svampar, som i skolan sorterades och derefter i färskt, torkadt eller saltadt skick försåldes eller ock förbrukades i eget hushåll, lärdes barnen och genom dem snart föräldrarne att taga vara på dugliga svampar; och att härigenom en nu förbisedd nationalvinst af högst betydande värde skulle uppstå, kunde ej förnekas.

Riksdagen anser sig till en början böra meddela innehållet af nedanstående två angående beskaffenheten af det ifrågavarande arbetet afgifna intyg, af hvilka Riksdagen blifvit satt i tillfälle att taga del:

»På grund af den mångåriga och nära bekantskap, som jag eger om aflidne doktor Matts Adolf Lindblad, får jag härmedelst meddela följande:

att han under den tid, som han dels såsom student, dels såsom docent vistades vid Upsala universitet, under min faders ledning med varmt intresse egnade sig åt de högre svamparnes studium, och att han derigenom på detta område inhemtade så grundliga och omfattande kunskaper, att min far alltid ansåg honom vara en af sina allra skickligaste lärjungar;

att han häfdat sitt anseende såsom en af vårt lands främsta myko-

loger genom utgifna afhandlingar samt genom det sätt, på hvilket han öfvervakat utförandet af taflor, tillhörande naturhistoriska riksmuseets stora samling af svampafdelningar, samt genom bestämning af delar af riksmuseets mykologiska herbarium; samt

att han, som under många år var i hufvudstaden bosatt, dels på kongl. patriotiska sällskapets bekostnad anordnat svamputställningar, åtföljda af muntlig undervisning, hvarvid af honom uppgjorda, lättfattliga schematiska tabeller användts, dels i egenskap af ordförande i ett härstädes bildadt och under flera år verksamt sällskap för spridande af kännedomen om vårt lands svampar och dessas praktiska användning verksamt bidragit till främjande af detta syfte och dervid låtit med understöd af sagda sällskap utföra en del synnerligen goda svampmålningar, afsedda att illustrera en praktisk svampflora, som han hade för afsigt att till folkskolans och allmänna läroverkens tjänst utarbета.

På grund af åtskilliga mellankommande hinder medhans dock ej fullföljandet af denna plan, innan doktor Lindblad den 30 juni 1899 afled. Då emellertid det synes vara högeligen önskvärdt, att frukterna af hans mångåriga arbete ej måtte gå förlorade, utan komma vårt land till godo, kan det ej annat än högligen glädja mig, att fråga nu blifvit väckt om utgifvande i den närmaste framtiden af ofvannämnda flora med dithörande afbildningar. Denna min glädje har ökats derigenom, att slutredaktionen och öfvervakandet af utgifvandet skulle öfvertagas af filosofie kandidaten L. Romell, hvilkens kunskaper i och varma intresse för mykologiens studium äro allmänt kända och erkända. Grundad anledning finnes därför att antaga, att det ifrågasatta arbetet skall komma att uppfylla alla berättigade anspråk, som kunna ställas på ett sådant, och att genom detsamma kännedomen om vårt lands nyttiga svamparter än mer skall ökas och spridas.

Stockholm den 21 febr. 1900.

Th. M. Fries.

I ofvanstående instämmer

Rob. Fries.»

»På samma gång vi uttrycka vår stora glädje öfver att utsigt finnes att bringa till fullbordan det svampverk, hvarpå d:r M. A. Lindblad nedlagt många års arbete, få vi som vår mening uttala, att kand. L. Romell är rätte mannen att utföra detta värf både genom sina allmänt erkända både gedigna och omfattande kunskaper i den speciella mykologien samt sin kompetens i öfrigt. Vi hafva haft den förmånen att

hafva kand. Romell till medarbetare i vår skolflora, der han bearbetat svamparnas viktigaste grupper, och kunna intyga, att han besitter i fullt mått den förmåga af skarp diagnostik, redig och öfversigtlig uppställning samt klar framställning i öfrigt, som för ett sådant floristiskt arbete behöfvas; och vi tro, att han genom sitt arbete för vår flora undångjort ett förarbete af stor nytta för det nu ifrågasatta arbetet, som bör kunna möjliggöra dess fullbordande på icke så litet kortare tid.

Stockholm den 6 mars 1900.

S. Almqvist.

Th. O. B. N. Krok.»

Vidare har Riksdagen erfarit, att utgifvaren af ifrågavarande arbete filosofie kandidaten L. Romell i december månad 1900 hos Eders Kongl. Maj:t hemställt om aflåtande till Riksdagen af proposition angående anslag å 24,000 kronor till inlösen af 8,000 exemplar utaf arbetet samt att vetenskapsakademien, efter erhållen befallning att afgifva utlåtande öfver ansökningen, såsom uttryck för sina åsikter i ärendet antagit ett på akademiens anmodan af dess ledamöter professorerna V. Wittrock och A. G. Nathorst afgifvet yttrande af följande innehåll.

Redan för mer än 60 år sedan hade vår store mykolog Elias Fries — genom afhandlingen »Anteckningar om de i Sverige växande ätliga svampar. Upsala 1836» — bragt frågan om svamparnes användbarhet och värde såsom näringsmedel på tal; och uti sitt monumentala, af kongl. vetenskapsakademien med statsunderstöd utgifna arbete »Sveriges ätliga och giftiga svampar tecknade efter naturen; 1862—1869» hade han genom naturtrogna, färglagda afbildningar å ej mindre än 92 folio-planscher samt genom den utmärktaste text lemnat en förträfflig nyckel till igenkännandet af våra ätliga och giftiga svampar. Men, dessvärre, hade detta arbete på grund af sin stora dyrhet ej blifvit i stånd att tränga ned till folkets djupare lager, och hade sålunda ej heller kunnat bära full frukt. Ett storartadt uppslag var emellertid gifvet, och flera fosterlandsälskande män hade sedermera, i Elias Fries' spår, sökt ytterligare fruktbargöra dennes nitälskan för utbredandet af kännedomen om svampars stora värde såsom lätt tillgängligt, allmänt näringsmedel.

Bland dessa män intoge Elias Fries' lärjunge, den år 1899 aflidne filosofie doktorn M. A. Lindblad ett synnerligen framstående rum. Redan från sin ungdom, såsom docent vid Upsala universitet, hade han egnat sina bästa krafter åt mykologisk forskning; och under de sista 20 åren af sin lefnad hade han egnat sig så godt som uteslutande åt svamparnes studium — detta ständigt med särskild hänsyn till deras nyttig-

görande såsom näringsmedel. Förhållandena hade emellertid icke tillåtit honom att sjelf bringa till afslutning den praktiska svampflora, som det varit hans mening att till allmänhetens tjänst utgifva.

Det af Lindblad nedlagda, mångåriga arbetet hade dock icke gått förloradt.

Hans efterlemnade högeligen värdefulla anteckningar om svamparnes egenskaper och kännetecken samt hans samling af med synnerlig noggrannhet utförda, färglagda afbildningar af våra viktigaste ätliga och giftiga svampar hade blifvit på det omsorgsfullaste sätt tillvaratagna. De hade blifvit satta i händerna på den erfarne och skicklige mykologen filosofie kandidat L. Romell, som nu fört arbetet till slut, och som med bifogande af manuskript och planschprof till Eders Kongl. Maj:t inlemnadt den ansökan om understöd, i afseende på hvilken professorerna Wittrock och Nathorst af akademien anmodats att afgifva utlåtande.

Det ifrågavarande Lindblad-Romellska arbetet ginge ut på: 1:o att lemna en för den stora allmänheten afpassad vägledning till säkert igenkännande af våra viktigaste ätliga och giftiga svampar, samt 2:o att gifva en fullt ändamålsenlig anvisning till ätliga svampars insamling, förvaring och anrättning. Båda dessa syften hade — såsom det syntes — på ett högeligen förtjenstfullt sätt uppnåtts. Det förra, dels genom en på samma gång instruktiv och lättfattlig text, dels genom de talrika i naturlig storlek utförda, noggranna afbildningar, som bifogades. Det senare genom i koncis och klar form framställda, verkligt praktiska råd i afseende på de ätliga svamparnes tillvaratagande samt användning på ett både sanitärt och ekonomiskt klokt sätt.

Att svampar med fördel kunde användas till människoföda hade nu så mångtaliga gånger, såväl praktiskt som teoretiskt, äfven hos oss blifvit bevisadt, att det ej vore nödigt att derom ytterligare orda. Blott derom ville professorerna Wittrock och Nathorst erinra, att i flera folkrika länder, såsom exempelvis Frankrike och Österrike-Ungern, svamp sedan urminnes tid ingått som en rätt väsentlig beståndsdel i lika väl de fattigares som de mera välbergades föda. Hvarför vore ej förhållandet sådant äfven hos oss? Hvarför finge stora mängder användbara och smakliga födoämnen årligen utan nytta förfaras i våra skogar och lundar? Svaret låge dels i bristande kunskap hos allmänheten, dels uti sedan gammalt inrotad fördom. Allt hvad som kunde bidraga till att meddela kunskap, gående ut på att skingra denna fördom, syntes förtjent af uppmuntran; och ett arbete sådant som det ifrågavarande, som genom sin beskaffenhet ingåfve de mest välgrundade förhoppningar om att synnerligen verksamt bidraga till vinnande af

detta mål, syntes värdt ett kraftigt understöd äfven från det allmännas sida.

På grund af hvad sålunda anförts, ansågo professorerna Wittrock och Nathorst sig böra tillstyrka akademien att hos Eders Kongl. Maj:t varmt förorda kandidat M. Romells ansökan om anslag för inlösen af 8,000 exemplar af en folkbok rörande de ätliga svamparne.

Riksdagen är öfvertygad såväl om önskvärdheten deraf, att en allmänne kännedom om de ätliga svamparne och sätten för deras användning genom statens medverkan befrämjas, som ock derom, att det nu ifrågavarande arbetet med dertill hörande planschbilagor är i åtskilliga afseenden väl egnadt att befordra spridningen af en sådan kännedom. Då emellertid enligt motionärens förslag utdelningen af de för statens räkning inlösta exemplaren af arbetet skulle hafva till syfte, att detsamma skulle bilda underlaget för undervisning vid rikets folkskolor och vissa andra läroanstalter angående svamparnes igenkännande och användning, men Riksdagen icke tilltror sig att bedöma, huruvida arbetet och dess bilagor äro med afseende å denna deras användning på fullt ändamålsenligt sätt uppställda eller om någon förändring, särskildt i afseende å planschernas anordning, kan för befrämjande af nämnda syfte vara önskvärd, samt då de af motionären gjorda kostnadsberäkningarna äfven torde böra undergå någon ytterligare granskning, har Riksdagen för närvarande velat inskränka sig till att hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, att en utredning i nämnda hänseenden måtte af Eders Kongl. Maj:t åvägabringas samt att Eders Kongl. Maj:t derefter måtte till Riksdagen inkomma med den framställning, hvartill utredningen kan gifva anledning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, dels huruvida ifrågavarande arbete angående de ätliga svamparne och dess bilagor äro med afseende å den användning, hvarför desamma enligt motionen äro afsedda, på fullt ändamålsenligt sätt uppställda eller om någon förändring, särskildt med afseende å planschernas anordning, kan från nämnda synpunkt vara önskvärd, dels ock angående de af motionären gjorda kostnadsberäkningar, samt att Eders Kongl. Maj:t derefter måtte till Riksdagen inkomma med den framställning, hvartill utredningen kan gifva anledning.

De tekniska läroverken.

91:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen till *förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1902 anvisat ett anslag af 16,000 kronor.

92:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till betäckande af de ökade utgifterna för *inredning och utrustning af laboratorierna för allmän kemi, allmän fysik och elektroteknik vid tekniska högskolan* på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 6,800 kronor.

Riksdagen, som visserligen funnit det anmärkningsvärdt, att högskolestyrelsen ansett sig befogad att med de i statsrådsprotokollet omförmälda, afsevärda belopp öfverskrida de för inredning och utrustning af ifrågavarande laboratorier till styrelsens förfogande ställda anslag, har emellertid icke velat vägra bifall till hvad nu af Eders Kongl. Maj:t föreslagits och har alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till betäckande af de ökade utgifterna för inredning och utrustning af laboratorierna för allmän kemi, allmän fysik och elektroteknik vid tekniska högskolan på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 6,800 kronor.

93:o) Riksdagen, som enligt hvad under punkt 28:o här ofvan anmäles, bifallit hvad af Eders Kongl. Maj:t föreslagits i fråga om beviljande af anslag till arfvoden för assistenter och repetitörer vid Chalmers tekniska läroanstalt samt till aflöning af arbetsbiträden på anstaltens verkstad, har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, till återgåldande af förskjutna medel för *uppehållande af Chalmers tekniska läroanstalts verksamhet* under höstterminen 1900 samt till aflöning under år 1901 af assistenter och repetitörer samt arbetsbiträden i anstaltens verkstad på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 11,400 kronor.

94:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 beviljat:

dels till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm 2,000 kronor,

dels ock till inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola 750 kronor,

eller tillhopa 2,750 kronor.

95:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 anvisa för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping*:

till betjeningens aflöning	kronor	250: —	
» lyshållning, uppvärmning m. m.	»	1,300: —	
» assistenter och repetitörer	»	400: —	
» undervisningen i främmande språk	»	400: —	
» höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning	»	500: —	
» bibliotek och samlingar	»	300: —	kronor 3,150: —
<i>tekniska elementarskolan i Malmö:</i>			
» betjeningens aflöning	kronor	850: —	
» lyshållning, uppvärmning m. m. . .	»	1,550: —	
» en parallelafdelning i första årskursen	»	3,000: —	
» en parallelafdelning i andra årskursen under höstterminen 1901 och hela år 1902	»	4,223: —	kronor 9,623: —
<i>tekniska elementarskolan i Örebro:</i>			
» betjeningens aflöning under höstterminen 1901 och hela år 1902	kronor	1,155: —	
» lyshållning, uppvärmning m. m. d:o d:o	»	3,034: —	
» en parallelafdelning i första årskursen d:o d:o	»	5,778: —	
» höjning af lönen för lektorn i byggnadskonst m. m. under höstterminen 1901	»	223: —	
» verkstadsmateriel	»	22,000: —	
» materiel vid kemiska laboratoriet	»	4,740: —	kronor 36,930: —
samt			
<i>tekniska elementarskolan i Borås:</i>			
till betjeningens aflöning	kronor	850: —	
» lyshållning, uppvärmning m. m.	»	1,600: —	kronor 2,450: —
			eller sammanlagdt kronor 52,153: —

De af Eders Kongl. Maj:t äskade anslag för uppehållande af tekniska elementarskolans i Norrköping verksamhet har Riksdagen ansett sig böra bevilja med undantag deraf, att anslaget till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning synts Riksdagen böra bestämmas till något lägre belopp än det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna, 500 kronor. Den ifrågavarande lärarens undervisningsskyldighet uppgår, enligt hvad

Riksdagen erfarit, till i medeltal för hela läsåret omkring $6\frac{1}{2}$ timme i veckan. Då ersättningen för hans tjänstgöring synes skäligen kunna beräknas till 100 kronor för veckotimme, och aflöningen är i gällande stat upptagen till 500 kronor, har Riksdagen ansett sig böra för ändamålet bevilja en anslagsförhöjning af allenast 150 kronor, hvarigenom sammanlagda förhöjningen för tekniska elementarskolan i Norrköping begränsats till ett belopp af 2,800 kronor.

Emot hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit beträffande anslag till tekniska elementarskolan i Malmö har Riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Hvad angår de begärda anslagen till tekniska elementarskolan i Örebro, har Riksdagen deremot, på grund af anställd jemförelse med hvad år 1900 beviljades tekniska elementarskolan i Malmö, funnit åtskilliga jemkningar i anslagens belopp böra ega rum. Sålunda synes kostnaden för hvarje veckotimme vid undervisningen i första årskursens parallelafdelning böra beräknas till allenast 100 kronor, hvarigenom skulle vinnas en besparing i den beräknade kostnaden för år 1902 med 575 kronor och i kostnaden för höstterminen 1901 med 255 kronor; och har Riksdagen följaktligen ansett det för ändamålet begärda anslaget 5,778 kronor kunna nedbringas till 4,948 kronor.

Äfven anslaget till lyshållning, uppvärmning m. m. vid tekniska skolan i Örebro, som enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag upptagits till 3,034 kronor, har Riksdagen ansett vara för högt beräknadt. I Malmö, der en för skolan nyuppförd byggnad nyligen tagits i bruk, hafva, enligt hvad som uppgifvits i det vid 1900 års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet, motsvarande kostnader under läsåret 1896—1897 uppgått till ungefär 2,450 kronor, till följd hvaraf ock 1900 års Riksdag för år 1901 beviljade till lyshållning, uppvärmning m. m., utöfver det ordinarie anslaget 900 kronor, ett belopp af 1,550 kronor, hvilket belopp äfven blifvit af Eders Kongl. Maj:t för år 1902 äskadt. Till sistnämnda belopp har Riksdagen ansett tekniska skolans i Örebro extra anslag böra beräknas för år 1902, hvartill kommer för höstterminen 1901 fyra niondedelar af beloppet eller 689 kronor. För hela den ifrågasvarande tiden har sålunda anslaget blifvit bestämdt till 2,239 kronor.

Tekniska skolans i Örebro sammanlagda årsutgift för betjenings aflöning har beräknats till 1,400 kronor, hvilket belopp med 50 kronor öfverstiger motsvarande utgiftspost vid tekniska elementarskolan i Malmö. Då samma beräkning synes äfven i afseende härå böra vid båda de ifrågasvarande skolorna tillämpas, har Riksdagen ansett af den begärda förhöjningen å nu förevarande anslag, 800 kronor för helt år, böra beviljas

allenast 750 kronor, eller för höstterminen 1901 och år 1902 sammanlagdt 1,083 kronor.

Då Riksdagen icke funnit anledning till erinran emot hvad af Eders Kongl. Maj:t i öfrigt föreslagits rörande tekniska elementarskolan i Örebro, kommer summan af anslagen till nämnda skola att uppgå till 35,233 kronor.

Riksdagen har slutligen ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag om vissa anslag till tekniska elementarskolan i Borås.

På grund af Riksdagens sålunda fattade beslut beträffande samtliga under denna punkt upptagna frågor om extra anslag till de tekniska elementarskolorna, kommer nämnda anslag att utgöra sammanlagdt 50,106 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1902 beviljat:

dels för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping 2,800 kronor, deraf till betjeningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisningen i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor samt till bibliotek och samlingar 300 kronor;

dels för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö 9,623 kronor, deraf till betjeningens aflöning 850 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,550 kronor, till en parallelafdelning i första årskursen 3,000 kronor samt till en parallelafdelning i andra årskursen under höstterminen 1901 och hela år 1902 4,223 kronor;

dels för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro 35,233 kronor, deraf till betjeningens aflöning under höstterminen 1901 och hela år 1902 1,083 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. under samma tid 2,239 kronor, till en parallelafdelning i första årskursen under samma tid 4,948 kronor, till höjning af lönen för lektorn i byggnadskonst m. m. under höstterminen 1901 223 kronor, till verkstadsmateriel 22,000 kronor och till materiel vid kemiska laboratoriet 4,740 kronor;

och dels för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås 2,450 kronor, deraf till betjeningens aflöning 850 kronor och till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor;

eller sammanlagdt 50,106 kronor.

96:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffande af *vapen och materiel för militäröfningarna* vid de tekniska

elementarskolorna på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 18,500 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

97:o) Sedan 1900 års Riksdag med bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning till understöd för tre år åt *lägre tekniska yrkesskolor* på vissa i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 13 januari 1900 angifna, för samma år bestämda vilkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 180,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 60,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af förenämnda, redan beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 60,000 kronor.

Riksdagen har till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor af förut beviljad anslag på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 60,000 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

98:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för uppehållande under åren 1901 och 1902 af undervisningen i den *qvinliga lärokursen vid gymnastiska centralinstitutet* med ett ökad antal elever bevilja på extra stat för år 1902 ett belopp af 9,400 kronor.

Om än, enligt hvad Riksdagen erfarit, vid anordnandet hösten 1900 af en ny kurs för qvinliga elever vid gymnastiska centralinstitutet, så förfarits, att någon ny organisation af institutets undervisning för qvinliga elever icke kan anses hafva blifvit derigenom definitivt fastslagen, anser likväl Riksdagen, att med inrättandet af berörda kurs bort anstå, till dess Riksdagen varit i tillfälle att i frågan fatta beslut.

Då emellertid utredningen i ärendet synes gifva vid handen, att en utvidgning af undervisningen för qvinliga elever är af behovet påkallad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för uppehållande under åren 1901 och 1902 af undervisningen i den qvinliga lärokursen vid gymnastiska centralinstitutet med ett ökad antal elever beviljat på extra stat för år 1902 ett belopp af 9,400 kronor.

Farmacentiska institutet.

99:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *inredning af lokaler* för apotekselevers under-

visning vid farmaceutiska institutet på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 5,000 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

100:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat ett anslag af 2,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, så vidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinorna deri under den tid, de genomgå dessa kurser.

101:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat ett anslag af 4,000 kronor såsom bidrag till *uppehållande af allmänna barnbördshusets verksamhet*.

Veterinärundervisningen.

102:o) Uti en den 1 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 61) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för tillgodoseende af vissa i statsrådsprotokollet närmare angifna behof vid *veterinärinrättningen i Skara* bevilja på extra stat för år 1902 ett anslag af 20,680 kronor, deraf 200 kronor till aflönande af vikarie åt föreståndaren, 100 kronor till löneförbättring åt två drängar, 1,734 kronor 75 öre till täckande af den enligt räkenskaperna vid 1899 års slut förefintliga brist samt återstoden till reparation och förändring af vissa byggnader afvensom till nybyggnader samt såsom bidrag till bestridande af utgifter för ved och lyse för elever och undervisningslokaler, undervisningsmateriel och onera m. m.

Då Riksdagen funnit giltiga skäl vara anförda för Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition, för tillgodoseende af de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 1 mars 1901 närmare angifna behof vid veterinärinrättningen i Skara beviljat på extra stat för år 1902 ett anslag af 20,680 kronor, deraf 200 kronor till aflönande af vikarie åt föreståndaren, 100 kronor till löneförbättring åt två drängar, 1,734 kronor 75 öre till täckande af den enligt räkenskaperna vid 1899 års slut förefintliga brist

samt återstoden till reparation och förändring af vissa byggnader äfvensom till nybyggnader samt såsom bidrag till bestridande af utgifter för ved och lyse för elever och undervisningslokaler, undervisningsmateriel och onera m. m.

Vetenskapsakademien.

103:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att bevilja dels för inlösen under fem år af fullständiga exemplar och enstaka delar af en *international fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* ett belopp af 10,000 kronor, dels ock för upprätthållande under åren 1901 och 1902 af en för ifrågavarande katalogarbete afsedd regionalbyrå för Sverige 2,000 kronor samt att på extra stat för år 1902 anvisa såväl sistberörda belopp som ock af anslaget å 10,000 kronor ett belopp af 2,000 kronor, eller tillhopa 4,000 kronor, att användas med 2,000 kronor för berörda inlösen och med 2,000 kronor för upprätthållande af omförmälda byrå under åren 1901 och 1902.

Med anledning af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* för inlösen under fem år af fullständiga exemplar och enstaka delar af en *international fortlöpande katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* beviljat ett belopp af 10,000 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisat 2,000 kronor, *dels ock* på extra stat för år 1902 anvisat för upprätthållande under åren 1901 och 1902 af en för ifrågavarande katalogarbete afsedd regionalbyrå för Sverige ett belopp af 2,000 kronor.

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien.

104:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 3,000 kronor såsom understöd till företagande af *forskningar efter svenska minnen* i främmande länder, under vilkor att den person, hvilken erhåller uppdrag att utföra berörda forskningar, skall vara skyldig att till vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien öfverlemna de afbildningar och anteckningar m. m., som blifva frukten af hans forskningar.

105:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för utförande af *restaureringsarbeten å Bohus fästningsruin* i hufvudsaklig öfverensstäm-

melse med uppgjord plan bevilja ett belopp af 35,500 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisa 24,000 kronor.

Riksdagen har funnit önskligt, att åtgärder vidtagas i syfte att de ännu kvarstående delarna af Bohus fästning må bevaras från ytterligare förstöring, men har ansett sig på grund af den i statsrådsprotokollet lemnade redogörelse för ärendets förberedande behandling böra uttala den mening, att enligt Riksdagens åsigt planen för de ifrågavarande arbetena bör på det sätt noga begränsas, att något återställande af fästningens särskilda delar till deras förutvarande skick icke bör ifrågakomma i vidsträcktare omfattning, än som för vinnande af ofvan angifna syfte kan finnas vara oundgängligen nödvändigt. Endast under förutsättning, att arbetena sålunda begränsas, har Riksdagen ansett sig kunna för ändamålet bevilja statsanslag, hvilket därför också syntes Riksdagen böra beviljas icke i den form, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, utan till utförande af »konserveringsarbeten» å fästningsruinen.

I det af fortifikationsbefälhafvaren i Göteborg i september månad 1900 uppgjorda kostnadsförslag har beräknats, att arbetena skulle betinga en kostnad af 32,000 kronor; och till detta belopp, som jemväl blifvit af vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien hos Eders Kongl. Maj:t åskadt, har Riksdagen ansett anslaget böra inskränkas, dervid till utgående under år 1902 synas böra anvisas 22,000 kronor, motsvarande hvad nämnda akademi ansett behöfligt för åren 1901 och 1902.

Slutligen har Riksdagen i detta sammanhang velat uttala den förhoppning, att konserveringsarbetena, med iakttagande af den utaf Riksdagen ofvan angifna grund, så planläggas, att Riksdagen må kunna med säkerhet påräkna, att genom berörda anslag ett tillfredsställande och varaktigt resultat af arbetena åstadkommes, och att sålunda någon tillökning af anslaget belopp icke skall ifrågasättas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen för utförande af konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin beviljat ett belopp af 32,000 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisat 22,000 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

106:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jemväl för 1902 anvisat ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets*

afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter.

107:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, på extra stat för år 1902 uppfört en summa af 7,300 kronor till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning*.

108:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till *fyra etnografiska samlingars inlösande* åt naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Riksdagen, som ansett anslag af statsmedel böra beviljas för inlösande af ifrågavarande fyra etnografiska samlingar, har emellertid, under förutsättning, att något större bidrag för ändamålet, än i statsrådsprotokollet angifves, skulle kunna lemnas från de för vetenskapsakademien tillgängliga medel, trott sig böra begränsa statsanslagets belopp till 4,000 kronor, och får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 4,000 kronor såsom bidrag till omförmälda fyra etnografiska samlingars inlösande åt naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning.

109:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 anvisa ett anslag af 3,000 kronor till *inköp åt naturhistoriska riksmuseet af professor T. Thorells samling af spindeldjur*.

Då enligt Riksdagens uppfattning giltiga skäl blifvit anförda för beviljande af statsanslag för inköp af omförmälda samling spindeldjur, men Riksdagen ansett, att af enahanda grund, som i det under nästförestående punkt 108:o) af Riksdagen åberopats för nedsättning af det begärda anslaget till inköp af fyra etnografiska samlingar, det nu ifrågavarande anslaget skulle kunna begränsas till 2,500 kronor, har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 2,500 kronor till inköp åt naturhistoriska riksmuseet af professor T. Thorells samling af spindeldjur.

Meteorologiska centralanstalten.

110:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, på

extra stat för år 1902 anvisat *dels till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid meteorologiska centralanstalten*, 9,050 kronor, deraf 500 kronor såsom personligt tillägg i arvodet åt nuvarande amanuensen vid anstalten Hugo Emanuel Hamberg och 3,000 kronor såsom anslag till vetenskapligt biträde vid väderlekstjänsten, *dels ock till upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare* 300 kronor.

111:o) Sedan Riksdagen i skrifvelse den 14 maj 1900 anmält, att Riksdagen, med bifall till en af Eders Kongl. Maj:t aflåten proposition, för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga *meteorologiska telegram från Færöarne och Island*, beviljat ett anslag af 144,000 kronor och deraf på extra stat för år 1901 anvisat ett belopp af 7,200 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det sålunda beviljade anslaget anvisa på extra stat för år 1902 jemväl ett belopp af 7,200 kronor.

Med anledning häraf har Riksdagen för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Færöarne och Island af förut beviljadt anslag på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 7,200 kronor.

112:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till inrättande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet öfver ekklesiastikärenden den 11 januari 1901 angifna plan, af ett *jordmagnetiskt centralobservatorium* i närheten af Stockholm bevilja ett belopp af 36,000 kronor och deraf på extra stat för år 1902 anvisa 18,000 kronor.

Genom den i statsrådsprotokollet lemnade utredningen och de upplysningar, Riksdagen i öfrigt sökt inhemta angående det föreslagna jordmagnetiska centralobservatoriets vetenskapliga och praktiska betydelse, har Riksdagen icke kunnat vinna någon stadgad öfvertygelse om nödvändigheten af en sådan anstalts inrättande eller om ändamålsenligheten af den meddelade planen för anstaltens anläggning och verksamhet. Vid sådant förhållande och då frågor om synnerligen betydande anslag för fyllande af viktiga statsändamål för närvarande äro på Riksdagens pröfning beroende, har Riksdagen ansett det föreliggande förslaget om inrättande af ett jordmagnetiskt centralobservatorium icke böra föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

113:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 22,400 kronor för *uppehållande af undervisningen vid läroanstalterna i Bollnäs och Vadstena för öfveråriga döfstumma.*

114:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till *handtverksskolan i Kristinehamn för blinda*, på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

115:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af förskolans för blinda å Tomteboda verksamhet* på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 10,000 kronor.

116:o) På grund af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor och till *understöd åt blindlärareelever* samt till *reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor.

117:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstuuskolor, blindskolor och idiotanstalter) på de vilkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

Undervisningsanstalter för vanföra och lytta.

118:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till understöd åt de i Göteborg, Karlskrona, Helsingborg och Stockholm *af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalter för vanföra och lytta* samt till bekostande af dessa anstalters inspektion, på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 7,500 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen till understöd åt de i Göteborg, Karlskrona, Helsingborg och Stockholm *af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalter för vanföra och lytta* samt till bekostande af dessa anstalters inspektion på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 7,500 kronor.

Diverse anslag.

119:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för beredande af *religionsvård åt svenske sjömän i utländska hamnar samt åt andra derstädes sig uppehållande landsmän* på extra stat för år 1902 beviljat ett belopp af 15,000 kronor.

120:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat bevilja, till anställande af *tre kontraktsadjunkter* inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 18,000 kronor, deraf 6,000 kronor att utgå under år 1902, samt till *reskostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 3,300 kronor, deraf 1,100 kronor att utgå under år 1902.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså på extra stat beviljat *dels* till anställande af *tre kontraktsadjunkter* inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 18,000 kronor, deraf 6,000 kronor att utgå under år 1902, *dels ock* till *reskostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 3,300 kronor, deraf 1,100 kronor att utgå under år 1902.

121:o) Sedan 1899 års Riksdag, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat beviljat *dels* till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Vesterbottens fjerde kontrakt 12,000 kronor, deraf 4,000 kronor att utgå under år 1900, *dels* till *reskostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, deraf 500 kronor att utgå under år 1900, *dels* ock till *två stipendier* för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, deraf 1,500 kronor att utgå under år 1900, samt 1900 års Riksdag anvisat för år 1901 af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till *reskostnadsersättning* åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor, har Eders Kongl. Maj:t, som den 19 maj 1899 och den 25 maj 1900 meddelat närmare bestämmelser rörande anslagens användande, föreslagit Riksdagen att för år 1902 anvisa återstoden af de beviljade beloppen, nemligen af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till *reskostnadsersättning* åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, af omförmälda förut beviljade anslag på extra stat för år 1902 anvisat *dels* till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Vesterbottens

fjerde kontrakt 4,000 kronor, *dels* till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor, samt *dels* till två stipendier för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket, 1,500 kronor.

122:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, till *resestipendier åt prestmän* under de villkor och bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 5,000 kronor.

123:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1901 egt rum, för bestridande af kostnaderna för vissa *utredningar angående presterskapets aflöningsförhållanden* m. m., på extra stat för år 1902 anvisat ett förslagsanslag af 10,000 kronor.

124:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år egt rum, jemväl för år 1902 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

125:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för år 1901 egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 50,000 kronor, att ställas till styrelsens för *nordiska museet* förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

126:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1901 egt rum, för år 1902 anvisat ett belopp af 3,650 kronor, att på de villkor, som Eders Kongl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften »*Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folkliif*».

127:o) Sedan 1899 års Riksdag för åstadkommande af en utförlig *ordbok öfver Gotlands folksmål* beviljat ett anslag af 5,500 kronor och deraf uppförts på extra stat för år 1900 ett belopp af 1,100 kronor samt på extra stat för år 1901 likaledes 1,100 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att enahanda belopp måtte på extra stat för år 1902 anvisas.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kongl.

Maj:ts förevarande framställning, för åstadkommande af en utförlig ordbok öfver Gotlands folkmål af förut beviljad anslag på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 1,100 kronor.

128:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nordiskt medicinskt arkiv*» jemväl för år 1902 på extra stat beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

129:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1896—1901 egt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1902 anvisat 3,000 kronor.

130:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för år 1902 beviljat ett extra anslag af 65,000 kronor, att på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1901 angifna vilkor användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna *föreläsningskurser för arbetsklassen*.

131:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 6,300 kronor att, under de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, användas till understöd åt de vid Upsala enskilda läroverk och Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi*.

132:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till bestridande, under förutsättning af fortfarande samverkan från rysk sida, af på Sverige belöpande kostnader för *fortsättning af gradmätningen på Spetsbergen*, bevilja på extra stat för år 1902 ett anslag af 85,000 kronor.

På sätt i särskild skrifvelse blifvit anmaldt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, under förutsättning af fortfarande samverkan från rysk sida, till bestridande af på Sverige belöpande kostnader för fortsättning af gradmätningen på Spetsbergen beviljat på extra stat för år 1902 ett anslag af 85,000 kronor.

133:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat för *underhåll och tillsyn*

af de i riket inrättade vattenhöjdmättningsstationerna m. m. 2,800 kronor samt till fortsatt sammanställning och bearbetande af anteckningar öfver registrerade vattenhöjder 1,300 kronor eller tillhopa 4,100 kronor.

134:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad för hvarterdera af åren 1895—1901 egt rum, jemväl för år 1902 å extra stat anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att mot redovisningsskyldighet ställas till svenska nykterhetsällskapets förfogande för utgifning och spridning af nykterhetsskrifter.

135:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 4,000 kronor till bestridandet af kostnaderna för nordiska nykterhetsmötet, som skulle hållas i Stockholm 1902, att utgå på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t kunde pröfvas lämpliga.

I motionen redogöres för de nykterhetsmöten med deltagare från Sverige, Norge, Danmark och Finland, som hållits år 1890 i Kristiania, år 1896 i Randers i Danmark, år 1898 i Göteborg och år 1900 i Kristiania, samt omförmåles, att norska stortinget till bestridande af kostnaderna för sistnämnda möte beviljat ett anslag af 4,000 kronor, och att Kristiania stad för samma ändamål anslagit 2,000 kronor likasom ock stadsfullmäktige i Göteborg till mötet derstädes år 1898 beviljat 3,000 kronor. Vidare yttra motionärerna följande.

Nordiska nykterhetsmötet skulle nästa gång hafva hållits i Finland, och man hade trott, att om det hade förlagts dit, skulle finska landtdagen hafva varit villig lemna bidrag till mötesomkostnaderna. Åtskilliga allmänt bekanta förhållanden, om hvilka motionärerna ej ville orda, hade dock gjort, att denna tanke uppgifvits. Danskarne hade ej heller i följd af deras konungs jubileum kunnat inbjuda nykterhetsmötet att hållas i Danmark förr än år 1904. Det hade därför nu bestämts, att nästa nordiska nykterhetsmöte skulle hållas i Stockholm 1902.

Liksom vid föregående möten, hade äfven nu tillsatts en komité af fyra personer, hvars uppgift det vore att verkställa en del fattade beslut och att vidtaga de första förberedande åtgärderna för nästa mötes hållande. I denna komité hade invalts för Sverige J. Byström, ordförande; för Norge jernbanefullmäktig Karl Vedsæt, sekreterare, för Danmark riksmann N. K. Nielsen Grøn, och för Finland doktor Matti Helenius.

Dessutom skulle nu som förr utses en mötesbestyrelse i det land, der mötet eller kongressen komme att hållas. Denna bestyrelse till-

sattes af Sveriges ledande nykterhetssamfund antingen vid deras årsmöten eller genom deras verkställande utskott.

Det åläge sålunda Sverige att mottaga nordiska nykterhetsmötet nästa gång. Nykterhetsvännerna önskade naturligtvis, att mötet skulle i alla afseenden lyckas väl och blifva både till en heder för vårt fädernesland och till gagn för öfrigt. Då emellertid vederbörande myndigheter vid föregående möten lemnat frikostiga bidrag till omkostnaderna, och då mötena redan vunnit och syntes komma att vinna så stor anslutning, att det blefve svårt att utan statsanslag kunna på värdigt och ändamålsenligt sätt anordna dem, så vågade motionärerna göra framställning till Riksdagen om ett anslag på 4,000 kr. för här antydt ändamål.

Skälen härför låge åtminstone delvis i det redan anförda. Ytterligare borde dock följande framhållas:

Under de senaste åren hade rusdryckskonsumtionen i oroväckande grad tilltagit. Hvad som kunde göras, borde därför göras för att hämma dryckenskapens onda.

Nykterhetssträfvandet vore ju också i och för sig så lofvärdt, att det borde kraftigt understödjas.

Anordnandet af nykterhetsmöten af den beskaffenhet, som här vore i fråga, måste också på ett särskildt sätt stödjas. Man sträfvade efter att kunna på dessa möten belysa alkoholfrågan och nykterhetsspörsmålet från olika synpunkter på ett vetenskapligt, men likväl populärt sätt. Man sökte försäkra sig om de yppersta män, som lämpligen kunde fås från det ena eller andra landet att hålla föreläsningar och föredrag. Dyligt medförde dock kostnader. Vidare medförde kungörelser i form af cirkulär eller annonser i de olika länderna om mötets hållande och dess angelägenheter dryga utgifter. Likaså lokaler och den personal, man tidvis måste hafva anställd för korrespondens och dyligt.

Skulle något varaktigt resultat kvarblifva af mötet, måste äfven en stor del af dess förhandlingar tryckas, såsom också skett vid de tvenne senaste mötena.

Ett bifall till denna begäran, som nu gjordes, skulle verka uppmuntrande för dem, som allvarligt arbetade för nykterhet bland vårt folk; och helt säkert skulle beviljandet af ett statsanslag för här ifrågasatt ändamål hedra vårt land, som ju bland de öfriga nationerna intoge ett mycket framstående rum på nykterhetsrörelsens område.

Här åsyftade möten hade ej blott betydelse för sjelfva nykterhetsarbetet, utan de hade ock en stor mission att fylla i fråga om åstadkommandet af ett godt samförstånd mellan folken i Skandinavien, och detta utan att några som helst andra frågor, än som rörde nykterhets-

saken, behandlades. Motionärerna påstode ock, att t. ex. nordiska nykterhetsmötet och nordiska läraremötet, som båda hållits sistlidna år i Kristiania, i sin mån bidragit till ett bättre samförstånd mellan Sveriges och Norges folk. Och hvad som verkade i den rigtningen, borde understödjas icke minst af staten.

Utan att vilja dermed afgifva något omdöme om den art af nykterhetsverksamhet, som kan blifva vid det ifrågasatta nykterhetsmötet i Stockholm år 1902 representerad, har Riksdagen, då den af motionären afsedda angelägenhet är af internationel beskaffenhet och icke torde sakna en viss betydelse, icke ansett sig böra motsätta sig beviljandet af det begärda anslaget, hvilket, på sätt motionären föreslagit, lämpligen synes böra bestämmas till samma belopp, som det af norska stortinget för liknande möte under år 1900 i Kristiania beviljade, eller 4,000 kronor.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Riksdagen på extra stat för år 1902 anvisat ett belopp af 4,000 kronor att på vilkor, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt fastställa, utgå till bestridande af kostnader för nordiska nykterhetsmötet i Stockholm år 1902.

136:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 3,000 kronor att utgå till understöd åt *kuranstalten Sans Souci* invid Upsala på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

På grund af hvad i ärendet förekommit har Riksdagen på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 3,000 kronor att utgå till understöd åt *kuranstalten Sans Souci* invid Upsala på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

137:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1902 bevilja ett anslag af 7,500 kronor att utgå till understöd åt *Stockholms alkoholisthem* på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvades lämpliga.

I anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen på extra stat för år 1902 beviljat ett anslag af 4,000 kronor att utgå till understöd åt *Stockholms alkoholisthem* på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

138:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900 och 1901 egt rum, till det af *Stockholms läraresällskap* grundade *pedagogiska biblioteket i Stockholm* på extra stat jemväl för år 1902 anvisat ett belopp af 2,500 kronor

139:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 7 sistlidne januari angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för innevarande år åt en del tjänstemän och betjente i ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kongl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande embetsverk och kårer å extra stat för år 1902 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 826,500 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Riksdagen, i anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjente inom ecklesiastikdepartementet jemte dertill hörande embetsverk, kårer och stater, under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1902 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 450,000 kronor, att utbetalas med iakttagande, att för beräknande af dyrtidstillägg skola gälla de i nämnda skrifvelse angifna grunder.

140:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att till beredande af *tillfällig ökning för år 1901 i vissa å staterna för ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kongl. Maj:ts kansli och underlydande verk uppförda anslag* till belopp, som i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1901 förmädes, på extra stat för år 1902 anvisa ett anslag af 12,300 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

141:o) Af statsrådsprotokollet inhemtas, att statskontoret vid afgifvande till Eders Kongl. Maj:t af berättelse om statsverkets inkomster för år 1899 jemte förslag till deras beräknande för år 1902, till ersättande anmält följande af statskontoret förskjutna medel, nemligen:

1:o) för *komitén för utredning af frågan om åtgärder för beredande af lämplig uppfostran åt vanvårdade eller i sedligt afseende försummade barn* 9,417 kronor 98 öre;

2:o) till de personer, som tillkallats att inom ecklesiastikdepartementet biträda vid *utredande af vissa frågor rörande folkskoleväsendet*, enligt kongl. brefven den 6 oktober och den 8 december 1899 samt den 8 och den 15 juni 1900, 5,009 kronor 60 öre;

3:o) till direktionen öfver folkskolelärarnes pensionsinrättning, enligt kongl. brefvet den 19 oktober 1900, såsom ersättning för verkställda *utredningar i anledning af ifrågasatt ålderdomsunderstöd åt vissa från tjänsten tidigare afgångne småskolelärare och lärarinnor* 493 kronor 40 öre.

Vidare hade statskontoret i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 14 november 1900 — med anmälan att enligt föreskrift i kongl. bref den 8

februari 1900 statskontoret förskottsvis af tillgängliga medel utbetalt för tryckning och häftning samt korrekturläsning af utlåtanden och yttranden öfver utsedde komiterades den 30 april 1898 afgifna betänkande angående afskaffande eller inskränkande af undervisningsprofven för lärarebefattningar vid de allmänna läroverken ett sammanlagdt belopp af 869 kronor 25 öre — anhållit, att Eders Kongl. Maj:t måtte bereda statskontoret ersättning för de sålunda förskjutna medlen.

Statskontoret hade ytterligare i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 14 november 1900 anmält, att statskontoret, på grund af kongl. bref den 19 januari 1900, under den 6 februari samma år till extra ordinarie arkitekten hos öfverintendentsembetet G. Hermansson för uppgörande af ritningar och kostnadsförslag till ett ifrågasatt nytt folkskolelärarinneseminarium i Landskrona under förskottstitel anordnat ett belopp af 1,800 kronor; och hade statskontoret hemställt, att ersättning för detta förskott måtte statskontoret beredas.

Slutligen hade statskontoret i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t jemväl den 14 november 1900 — med anmälan att enligt föreskrift i kongl. bref den 12 juli 1900 statskontoret till disposition af öfverintendentsembetet under förskottstitel utanordnat 12,360 kronor 54 öre såsom godtgörelse för bestridda utgifter för inmurning af en värmeapparat i musikaliska akademiens byggnad å statens tomt n:o 8 i kvarteret Blasieholmen i Stockholm — anhållit, att Eders Kongl. Maj:t måtte bereda statskontoret ersättning för detta förskott. Likaledes har chefen för sjöförsvarsdepartementet till ersättande anmält 38,360 kronor 87 öre, af marinförvaltningen förskotterade medel för en gradmätning å Spetsbergen.

Riksdagen har ansett sig icke böra lemna oanmärkt, att Riksdagen såväl år 1881 som år 1894 afslagit Eders Kongl. Maj:ts gjorda framställningar om ersättande af ofvan omförmälda, då af öfverintendentsembetet förskotterade kostnad å 12,360 kronor 54 öre för inmurning af en värmeapparat i musikaliska akademiens byggnad å statens tomt n:o 8 i kvarteret Blasieholmen i Stockholm. Då Riksdagen emellertid icke ansett det anmärkta förhållandet böra föranleda afslag å Eders Kongl. Maj:ts i ämnet nu gjorda framställning, och öfriga under förevarande punkt i statsverkspropositionen innefattade frågor icke gifvit anledning till någon erinran, har Riksdagen till ersättning af förenämnda förskott, på extra stat för år 1902 beviljat ett belopp af 68,312 kronor.

Stockholm den 29 maj 1901.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

Ecklesiastikdepartementet.	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	81,800	—	—	—	—	—	81,800	—
Riks- och landsarkiven. Nuvarande belopp 45,100: —								
Ökas å riksarkivets anslag till inköp af tryckta arbeten under ändrad titel af »till inköp af arkivalier och tryckta arbeten» med	400:	—	—	—	—	—	45,500	—
Kongl. biblioteket. Nuvarande belopp ..	73,200:	—	—	—	—	—	—	—
<i>Tillkommer:</i>								
till aflönning åt en amanuens 3,000: —								
höjning å det med anslaget till eftermiddagsservis sammanförda anslaget till vikariatsersättning m. m. 2,500: —	5,500:	—	—	—	—	—	78,700	—
hvarjemte båda anslagen uppföras såsom ett under rubrik »till vikariatsersättning, arvoden och flitpenningar åt extra biträden, renskrifning, eftermiddagsservis m. m.»								
Nationalmuseum (deraf fyra särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 26,800 kronor)	59,850	—	—	—	—	—	59,850	—
Kleresistaten	30,089	—	2,500	—	337,087	—	369,676	—
Domkapitlens expeditioner	28,174	—	—	—	5,841	—	34,015	—
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	55,000	—	—	—	—	—	55,000	—
Universitetet (deraf 162,700 kronor <i>förslagsanslag</i>). Nuvarande belopp	824,324:	—	—	—	—	—	—	—
Transport 824,324: —	396,113	—	2,500	—	342,928	—	741,541	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 824,324: —	396,113	—	2,500	—	342,928	—	741,541	—
<i>Tillkommer:</i>								
aflöning åt en amanuens vid universitetets i Upsala oftalmiatrika poliklinik och akademiska sjukhuset i Upsala 900: —								
aflöning åt en preparator vid universitetets i Upsala anatomiska institution..... 1,000: —								
till ett fast docentstipendium i nyare språk vid universitetet i Upsala 1,500: —								
till en extra ordinarie professor i geografi vid universitetet i Upsala 4,500: —								
höjning af arfvodena till amanuenserna vid medicinska och kirurgiska klinikerna i Lund samt till arfvoden åt en amanuens vid ögonklinikern och en vid barnklinikern derstädes 2,600: —								
arfvode åt en instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund 500: —								
till ett fast docentstipendium i nyare språk vid universitetet i Lund 1,500: —								
till en assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund 1,500: —								
höjning i anslaget till materiel vid astronomiska observatoriet i Lund 900: —								
höjning i anslaget till materiel vid universitetsbiblioteket i Lund 9,000: —								
	23,900: —							
	848,224	—	—	—	—	—	848,224	—
Transport	1,244,337	—	2,500	—	342,928	—	1,589,765	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	1,244,337	—	2,500	—	342,928	—	1,589,765	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet (deraf 14,500 kronor till tandläkareinstitutet, förslagsanslag, högst). Nuvarande belopp	202,350	—						
<i>Tillkommer:</i>								
för uppehållande af undervisningen i otia tri, rhinologi och laryngoskopi	3,000	—						
aflöning åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å serafimerlasarettet	900	—	3,900	—			206,250	
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	3,059,361	—						
Ökas: för inrättande af femton nya lektorsbefattningar och sextiofem nya adjunktsbefattningar med	195,000	—						
å anslaget till extra arfvoden åt gymnastiklärare samt till anskaffning af ammunition för målskjutning m. m. med	30,000	—	3,284,361				3,284,361	
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	5,000						5,000	
Understöd åt enskilda läroverk, <i>förslagsanslag</i> , högst	35,000						35,000	
Högre skolor för qvinlig ungdom	200,000						200,000	
Högre lärarinneseminariet	43,500						43,500	
Pedagogier och folkskolor	24,406				760		25,166	
Folkundervisningen:								
Seminarier för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp	334,725	—						
<i>Tillkommer:</i>								
för ålderstillägg åt vissa lärare och lärarinnor	1,100	—						
för ålderstillägg åt lärarne vid seminariernas öfningskolor ..	4,500	—						
Transport	5,600	—	334,725	—	5,042,854	—	2,500	—
					343,688	—	5,389,042	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 5,600: — 334,725: —	5,042,854	—	2,500	—	343,688	—	5,389,042	—
ökning af anslaget till befrämjande af vapenöfningar 6,000: — 11,600: —								
Stipendier för seminarieelever							75,000	—
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer							95,000	—
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor							20,000	—
Understöd åt högre folkskolor. Nuvarande belopp							20,000	—
Ökas med							5,000	—
eller ett gemensamt reservationsanslag							561,325	—
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskolelärareseminarium sjukdom, förslagsanslag							4,000	—
Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskolelärares och småskolelärarinnors bildande, förslagsanslag							20,000	—
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, förslagsanslag							45,000	—
Lönstillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, förslagsanslag							5,250,000	—
Understöd åt folkhögskolor, förslagsanslag							120,000	—
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, förslagsanslag							50,000	—
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, förslagsanslag							240,000	—
För anordnande af qvinlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, förslagsanslag							90,000	—
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, förslagsanslag							75,000	—
Transport 6,455,325: —	5,042,854	—	2,500	—	343,688	—	5,389,042	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 6,455,325: —	5,042,854	—	2,500	—	343,688	—	5,389,042	—
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskolelärareseminarium, förslagsanslag. (Nytt)..... 2,000: —	6,457,325	—	—	—	—	—	6,457,325	—
De tekniska läroverken. Nuvarande belopp 453,375: —								
<i>Tillkommer:</i> till ett lektorat i elektrokemi vid tekniska högskolan jemte förut utgående arfvode 1,800: —								
höjning i arfvodet till extraläraren i teknisk hygien vid högskolan 750: —								
höjning för lönereglring vid Chalmers tekniska läroanstalt 19,450: —								
höjning i aflöningen för lektor i byggnadskonst m. m. vid tekniska elementarskolan i Örebro 500: —								
anslag till tekniska elementarskolan i Hernösand 22,600: —								
till militärofningsars bedrivande 5,000: —	50,100: —						503,475	
Gymnastiska centralinstitutet. Nuvarande belopp 37,150: —	503,475						503,475	
Ökas för aflönande af ytterligare en lärare med 2,500: —	39,650						39,650	
Farmaceutiska institutet. Nuvarande belopp 20,050: —	34,000						34,000	
Ökas med 13,950: —								
Barnmorskeundervisningen och barnbörds- husen. Nuvarande belopp 42,858: —								
Ökas å anslaget till allmänna barnbörds- huset med 4,000: —	46,858						46,858	
Veterinärundervisningen 58,500	58,500						58,500	
Svenska akademien 8,250	8,250						8,250	
Vetenskapsakademien 14,460	14,460						14,460	
Transport	12,205,372	—	2,500	—	343,688	—	12,551,560	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	12,205,372	—	2,500	—	343,688	—	12,551,560	—
Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien (deraf 450 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	29,450	—						
<i>Tillkommer</i> : till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och värden af de under akademiens inseende ställda samlingar m. m.	4,000	—						
till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m.	3,200	—						
till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m.	2,000	—						
	9,200	—						
	38,650	—					38,650	—
Akademien för de fria konsterna (deraf tvenne <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 24,500 kronor)	65,400	—					65,400	—
Musikaliska akademien (deraf 6,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	51,200	—					51,200	—
Naturhistoriska riksmuseum	77,450	—					77,450	—
Meteorologiska centralanstalten (deraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	25,050	—					25,050	—
Undervisningsanstalter för döfstunma och blinda:								
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	200,000	—						
Institutet för blinda	50,150	—						
Förskolan för blinda i Vexjö. Nuvarande belopp	9,500	—						
Ökas med	2,800	—						
	12,300	—						
	262,450	—					262,450	—
Serafimerlasarettet	120,000	—					120,000	—
Stora barnhuset i Stockholm	78,000	—					78,000	—
Frimurarebarnhuset	2,750	—					2,750	—
Barnhusen i landsorten	28,380	—					28,380	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i>	150,000	—					150,000	—
Kyrkors underhåll	1,028	—			169,400	—	170,428	—
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	26,500	—					26,500	—
Transport	13,132,230	—	2,500	—	513,088	—	13,647,818	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jmförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	13,132,230	—	2,500	—	513,088	—	13,647,818	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	41,360	—	—	—	—	—	41,360	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	798	—	—	—	—	—	798	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	15,948	—	—	—	—	—	—	—
Ökas för jemvande af hufvudtitelns slutsumma med	87	—	—	—	—	—	16,035	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	13,205,423	—	2,500	—	513,088	—	13,721,011	—

Bll. Litt. B.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens
Åttonde hufvudtitel.**

	Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.		
<i>Riks- och landsarkiven:</i>		
Till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet	1,700: —	
» till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia	3,000: —	
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m.	1,500: —	
		6,200 —
<i>Nationalmuseum:</i>		
Till vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —	
För anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseumbyggnaden	2,000: —	
» restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmuseum förråd m. m. befintliga konstsamlingar	5,000: —	
» biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen äfvensom för vetenskaplig bearbetning af samlingarna	2,000: —	
		14,100 —
<i>Lifrustkammaren:</i>		
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna		6,200 —
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>		
För beredande af löneförbättring åt tjänstemännen vid dessa expeditioner	3,716: —	
» betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner	2,500: —	
		6,216 —
Transport		32,716 —

		Kronor	ö.
	Transport	32,716	—
<i>Universiteten:</i>			
Till arfvode åt en lärare vid universitetet i Upsala i finsk- ugriska språk	2,500: —		
» lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Upsala	6,000: —		
» arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universi- tetsbiblioteket i Upsala	3,500: —		
» uppförande och utrustning af en ny laboratoriebygg- nad för institutionen för allmän och analytisk kemi vid universitetet i Upsala	100,000: —		
För utgifvande i tryck af anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets univer- sitet	4,000: —		
Till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund	6,000: —		
» personligt lönetillägg åt akademikereraren i Lund Oscar Gerhard Regnell	750: —		
» särskildt arfvode åt professor Sven Otto Magnus Söder- berg	3,000: —		
För uppehållande af undervisning i entomologi m. m. vid universitetet i Lund	3,000: —		
Till aflöning åt en assistent i matematik vid universitetet i Lund	1,500: —		
» arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	2,500: —		
Bidrag till nybyggnads- och ändringsarbeten m. m. vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund	128,000: —	260,750	—
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets medicinska poli- klinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets kirurgiska poli- klinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets oftalmiatrika poliklinik å serafimerlasarettet	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik	900: —		
» städning och uppässning vid institutets hygieniska institution	500: —		
	Transport	3,650: —	293,466 —

		Kronor	ö.
	Transport	3,650: —	293,466
Till en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —	
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	2,800: —	
» anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatrika kliniken vid institutet	500: —	
» bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —	
För ordnande af institutets patologisk-anatomiska institutionsamlingar samt för inköp af instrument för nämnda institution	7,500: —	17,750
<i>Allmänna läroverken och pedagogierna:</i>			
Till tillfällig löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna	469,725: —	
» arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken	60,000: —	
» anskaffande af vapen och materiel för militäröfnin-garna vid de allmänna läroverken	113,000: —	642,725
<i>Högre skolor för qvinlig ungdom:</i>			
Till resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för qvinlig ungdom och samskolor		6,000
<i>Högre lärarinneseminarier:</i>			
Till betäckande af brist i seminariets anslag och till uppehållande af undervisningen vid seminariet under åren 1901 och 1902	21,200: —	
För tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid seminariet	3,250: —	
» fortsatt uppehållande af den valfria fjerde årskursen vid seminariet	3,000: —	
» undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	5,000: —	32,450
<i>Folkundervisningen:</i>			
För uppehållande af undervisningen uti de vid folkskole-lärareseminariet i Göteborg och folkskolelärarinne-seminariet i Kalmar anordnade parallellklasser	12,650: —	
	Transport	12,650: —	992,391

		Kronor	ö.
	Transport	12,650: —	992,391 —
Till	uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärareseminariet i Göteborg	20,000: —	
»	uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärarinneseminarier i Kalmar	15,000: —	
»	uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärarinneseminarium i Landskrona	65,000: —	
För	uppehållande af undervisningen vid folkskolelärarinneseminarier i Landskrona	22,900: —	
Till	uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärareseminarium i Strengnäs	80,000: —	
För	begynnande af verksamheten vid folkskolelärareseminariet i Strengnäs m. m.	19,250: —	
Till	löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier	36,300: —	
»	anskaffande af vapen och materiel för militäröfningsarna vid folkskolelärareseminarierna	24,100: —	
»	understöd åt mindre bemedlade manliga och qvinliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	25,000: —	
För	uppförande å lappfolkskolans i Juckasjärvi tomt af en nybyggnad, inrymmande skolsal m. m.	10,800: —	
Till	uppförande vid Murjeks stationssamhälle af byggnad m. m. för seminariet för bildande af lappska småskolelärare och småskolelärarinnor ytterligare	16,300: —	
»	resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor	4,000: —	
»	resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminiarierna	2,000: —	353,300 —
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till	förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan	16,000: —	
»	till betäckande af de ökade utgifterna för inredning och utrustning af laboratorierna för allmän kemi, allmän fysik och elektroteknik vid tekniska högskolan	6,800: —	
»	återgåldande af vissa förskjutna medel för uppehållande af Chalmers tekniska läroanstalts verksamhet samt till aflönning af assistenter och repetitörer samt arbetsbiträden i anstaltens verkstad	11,400: —	
	Transport	34,200: —	1,345,691 —

		Kronor	ö.
	Transport	34,200: —	1,345,691 —
För förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm		2,000: —	
» inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid tekniska skolan i Stockholm		750: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping		2,800: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö		9,623: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro		35,233: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås		2,450: —	
Till anskaffande af vapen och materiel för militäröfnin-garna vid de tekniska elementarskolorna		18,500: —	
» understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till be-stridande af kostnader för inspektion af dessa skolor		60,000: —	165,556 —
<i>Gymnastiska centralinstitutet:</i>			
För uppehållande under åren 1901 och 1902 af undervisningen i den qvinliga lärokursen vid institutet med ett ökad antal elever			9,400 —
<i>Farmaceutiska institutet:</i>			
Till inredning af lokaler för apotekselevens undervisning vid institutet			5,000 —
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:</i>			
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		2,000: —	
Bidrag till uppehållande af allmänna barnbördshusets verksamhet		4,000: —	6,000 —
<i>Veterinärundervisningen:</i>			
För tillgodoseende af åtskilliga behof vid veterinärinrättningen i Skara			20,680 —
<i>Vetenskapsakademien:</i>			
För inlösen af en internationel katalog öfver naturvetenskaplig litteratur		2,000: —	
	Transport	2,000: —	1,552,327 —

		Kronor	ö.
	Transport	2,000: —	1,552,327
För upprätthållande af en regionalbyrå, afsedd för upprättande af en internationel katalog öfver naturvetenskaplig litteratur		2,000: —	4,000
<i>Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien:</i>			
Understöd till företagande af forskningar efter svenska minnen i främmande länder		3,000: —	
För utförande af konserveringsarbeten å Bohus fastningsruin		22,000: —	25,000
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>			
Till inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbitråden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter		2,000: —	
» vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning		7,300: —	
Bidrag till fyra etnografiska samlingars inlösande		4,000: —	
Till inköp af professor T. Thorells samling af spindeldjur		2,500: —	15,800
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid anstalten		9,050: —	
» upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare		300: —	
För anstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Færöarne och Island		7,200: —	16,550
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
För uppehållande af undervisningen vid läroanstalterna i Bollnäs och Vadstena för öfveråriga döfstumma		22,400: —	
» handtverksskolan i Kristinehamn för blinda		10,000: —	
» uppehållande af förskolans för blinda å Tomtebodas verksamhet		10,000: —	
Till tryckning af blindskrifter		2,500: —	
» understöd åt blindlärareelever och reseundersöd åt blindlärare		1,200: —	
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och idiotanstalter)		1,000: —	47,100
	Transport		1,660,777

	Kronor	ö.
Transport	1,660,777	—
<i>Undervisningsanstalter för vanföra och lytta:</i>		
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra och lytta m. m.	7,500	—
<i>Diverse anslag:</i>		
För beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	15,000:	—
Till anställande af tre kontraktsadjunkter inom Södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Vesterbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken	6,000:	—
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter	1,100:	—
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt	4,000:	—
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter	500:	—
» två stipendier för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket	1,500:	—
» resestipendier åt prestmän	5,000:	—
För bestridande af kostnaderna för vissa utredningar rörande presterskapets löneförhållanden m. m., <i>förslagsanslag</i>	10,000:	—
Till svenska fornskriftsällskapet	2,000:	—
» Nordiska museet	50,000:	—
» understöd för utgifvande under år 1902 af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif»	3,650:	—
För åstadkommande af en utförlig ordbok öfver Gotlands folk mål	1,100:	—
Till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nordiskt medicinskt arkiv»	3,000:	—
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Acta mathematica»	3,000:	—
» understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningkurser för arbetsklassen	65,000:	—
» understöd för anordnande af vissa undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	6,300:	—
» bestridande af på Sverige belöpande kostnader för fortsättning af gradmätningen på Spetsbergen	85,000:	—
För underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmätningstationerna m. m.	2,800:	—
Till fortsatt sammanställning och bearbetande af anteckningar öfver registrerade vattenhöjder	1,300:	—
Transport	266,250	—
	1,668,277	—

		Kronor	ö.
	Transport	266,250: —	1,668,277 —
För utgifning och spridning af nykterhetsskrifter		4,000: —	
Bidrag till bestridande af kostnaderna för nordiska nykterhetsmötet i Stockholm 1902		4,000: —	
Till understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Upsala ...		3,000: —	
» understöd åt Stockholms alkoholisthem		4,000: —	
» det af Stockholms läraresällskap grundade pedagogiska biblioteket i Stockholm		2,500: —	
» beredande af dyrtidstillägg för år 1901 åt en del tjänstemän och betjente i ecklesiastikdepartementet samt dertill hörande embetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>		450,000: —	
» ersättning för förskottsvis af statskontoret och marinförvaltningen utbetalda medel tillsammans.....		68,312: —	802,062 —
	Summa		2,470,339 —